

METSÄ

MAIDEMME TULEVAISUUS

TANDEM FOREST VALUES,
RUOTSIN LAHJA 100-VUOTIAALLE SUOMELLE
METSÄNTUTKIMUSYHTEISTYÖN
SYVENTÄMISEKSI

CHRIS HEISTER & MATS WALLENIOUS

Kirjan on julkaissut Suomalais-ruotsalaisen
kulttuurirahaston Ruotsin jaosto.

Kulttuurirahasto perustettiin vuonna 1960 Suomen ja Ruotsin
hallitusten päätöksellä. Rahaston pääoman taustalla on toinen
maailmansota ja Suomen sotavelat Ruotsille. Rahaston toiminta
toteutetaan pääoman tuotoilla.

Rahasto tukee laaja-alaisesti kulttuuriyhteistyötä. Rahaston tehtävänä
on lisätä toisen maan tuntemusta ja kehittää kahdenvälisiä yhteyksiä
myöntämällä apurahoja ja stipendejä sekä toteuttamalla omaa
projektitoimintaa.

Rahaston hallituksen nimittävät Suomen ja Ruotsin valtiot, ja
rahastolla on jaosto sekä sihteeristö molemmissa maissa. Osa rahaston
toiminnasta toteutetaan yhteistyössä Hanasaaren ruotsalais-suomalaisen
kulttuurikeskuksen kanssa. Rahasto on myös kulttuurikeskuksen
päämies. Espoossa sijaitseva Hanasaari järjestää ohjelma-
ja kokoustoimintaa.

© Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto 2023
Toimittaja: Jan Strang
Layout ja graafinen muotoilu: People's
Paino: Bookwell
ISBN: 978-91-86824-25-9

METSÄ

MAIDEMME TULEVAISUUS

TANDEM FOREST VALUES, RUOTSIN LAHJA
100-VUOTIAALLE SUOMELLE
METSÄNTUTKIMUSYHTEISTYÖN
SYVENTÄMISEKSI

CHRIS HEISTER & MATS WALLENIOUS

SISÄLLYSLUETTELO

1. Uuden yhteistyön aloittava 100-vuotislahja

8–17 Johdanto

Kirjoittajien alkusanat. Tandem Forest Values -lahjakomitean esittely. Graafinen aikajana tapahtumista 2015–2023.

18–34 Metsä yhdistää

”Yhdessä”-sanasta tulee avainkäsite. Ruotsi ja Suomi metsävaltioina ja yhteisen metsäntutkimuksen tarve. Ruotsin hallituksen ja yksityisten säätiöiden yhteistyö. Lahjakomitea perustetaan ja Kuninkaallisesta metsä- ja maatalousakatemiasta tulee sen keskus. Ruotsin virallinen lahja saa muotonsa.

35–57 Tandem Forest Valuesista tulee totta Johtoajatukseksi tulee yhdessä (”tandemina”) toimiminen. Kuningas Kaarle XVI Kustaa luovuttaa 100-vuotislahjan presidentti Sauli Niinistölle. Kahdenvälinen komitea aloittaa työnsä. Hakuilmoitus herättää suurta kiinnostusta. 12 post doc -virkaa täytetään ja kaksi seminaaria järjestetään. Kruununprinsessa Victoria jakaa diplomit nimetyille tutkijoille.

58–69 Tutkimusrahoitus – tarve ja mielenkiinto

Toinen hakuilmoitus, tällä kertaa tutkimushankkeita varten. Suomi mukana rahoittajana. Kaksi seminaaria lisää. Konsulttiyhtiö palkataan tekemään ulkoinen arviointi. Kolmas hakukierros toteutuu. Alun perin 24 miljoonan Ruotsin kruunun lahja kasvaa 94 miljoonaan kruunuun.

70–83 Hallitukset solmivat aiesopimuksen

Päätösseminaari. Bucht ja Leppä tekevät yhteenedon. Toiminta on arvion mukaan ollut menestys. Lahja johtaa kahdenväliseen aiesopimukseen. Komitea lakkauttaa itsensä ja raportoi kokemuksistaan. Tandem Forest Values jatkuu. Formas ja Suomen Akatemia ottavat vetovastuun.

2. Opitut asiat kahdenvälisen metsäntutkimuksen jatkoa varten

84–111 Yleiset päätelmät

Tandem Forest Values on tuottanut hyviä tuloksia suhteessa tulosodotuksiin ja tavoitteenasetteluun. Kyselyvastausten koonti. Pohdintoja toteutuksesta ja tuloksista.

112–117 Vahvuudet ja haasteet

Yhteinen tavoitteenasettelu, laaja-alainen hakuilmoitus ja kehittämistahto vs. käytännön ongelmat, heterogeeniset ehdot ja puutteellinen viestintä.

118–133 Ennen tulevia hakuja

Tandem Forest Values -ohjelmasta opittujen asioiden pohjalta laadittiin 14 suositusta tulevaa kahdenvälistä tutkimusrahoitustoimintaa varten.

3. Liitteet

134–143 Rahoitetut tutkimushankkeet

Luettelo kaikista hankkeista ja henkilöistä, joille on myönnetty rahoitusta Tandem Forest Values -ohjelman vaiheissa I–III.

144–149 Aiesopimus

Suomen maa- ja metsätalousministeriön sekä Ruotsin elinkeinoministeriön poliittinen aiesopimus kahdenvälisestä metsäntutkimusyhteistyöstä.

150–157 Seminaariohjelma

Luettelo seminaareista 2017–2022.

158–159 Kuvaluettelo

Luettelo kirjassa käytettyjen valokuvien ja grafiikan tekijöistä ja oikeuksien haltijoista.

OSA 1

UUDEN YHTEISTYÖN
ALOITTAVA
100-VUOTISLAHJA

ALKUSANAT

Tämä kirja kertoo Ruotsin virallisesta lahjasta kuusi vuotta sitten 100-vuotista taivaltaan itsenäisenä tasavaltona juhlineelle Suomelle. Kirjassa ei kuitenkaan käsitellä kuluneita sata vuotta, vaan keskiössä on itse lahja ja siitä saadut kokemukset, joita maat voivat tulevaisuudessa hyödyntää.

Aloitteen lahjasta teki valtioiden välinen, mutta täysin itsenäisesti toimiva Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto. Tämä kirja on koottu nimenomaan rahaston lähtökohdista. Siinä kuvailaan työskentelyprosessia vuodesta 2015 lähtien lahjan muotoutumisesta ja sen ojentamisesta vuonna 2017 aina vuoteen 2022 asti. Kirja kattaa kaikkiaan kahdeksan vuotta. Mielestämme tämä ajanjakso eri vaiheineen oli niin merkittävä, että se kannatti ikuistaa aikalaisdokumentiksi.

Itse lahja käsitti kaksitoista metsäntutkimuksen post doc -virkaa, jotka jaettiin yhteistyön syventämiseksi tasan maiden kesken. Toisin sanoen lahjaa ei ollut tarkoitettu vain itsenäisyyden 100-vuotispäivän kunniaksi Suomelle vaan myös Ruotsille. Virallisesta näkökulmasta tarkasteltuna malli saattoi vaikuttaa erikoiselta.

Jälkeenpäin tarkasteltuna tämä malli kuitenkin osoittautui itsestään selväksi. Sekä Suomelle että Ruotsille tunnusomaista ovat isot metsäpinta-alat ja merkittävä metsäteollisuus, ja metsällä sekä metsätaloudella on vaikutuksia suureen osaan maiden maaseudusta ja kansantaloudesta. EU:n näkökulmasta tarkasteltuna Ruotsi ja Suomi ovat lisäksi metsävaltioina aivan omaa luokkaansa, sillä kolmasosa EU:n metsien kokonaispinta-alasta sijaitsee Ruotsissa ja Suomessa.

Nimenomaan metsäasioissa maillamme on eniten yhteistä lähes kaikkiin muihin yhteiskunnan osa-alueisiin verrattuna. Metsien tuleva käyttö aiheuttaa haasteita ja tarjoaa mahdollisuuksia molemmille maille. Siksi olikin luonnollista, että lahja sai nimekseen Tandem Forest Values. Sana ”tandem” viittasi yhteistyöhön eli metsien arvon vaalimiseen yhteisvoimin parhaalla mahdollisella tavalla.

Lahjaan sisältyvien kahdentoista post doc -viran perustamiseksi kerättiin 24 miljoonaa Ruotsin kruunua. Tämäkin toteutui yhteisvoimin, sillä rahoitukseen osallistuivat Ruotsissa sekä julkiset että yksityiset tahot. Kun kuningas Kaarle XVI Kustaa luovutti lahjan presidentti Sauli Niinistölle 1. kesäkuuta 2017,

työ oli periaatteessa saatu päätökseen, mutta eihän se siihen päättynyt – ja siksi päätimme julkaista tämän kirjan.

Tutkimusrahoitustoiminta osoitti, että kahdenvälisen metsäntutkimuksen lisäämiseen oli sekä tarvetta että mielenkiintoa. Tandem Forest Values -ohjelmassa järjestettiin vielä kaksi hakukierrosta, jotka keskittyivät tutkimushankkeisiin ja joihin saatiin rahoitusta sekä Ruotsista että Suomesta. Näin lahja muuttui yhteiseksi panostukseksi. Kolmannen kierroksen hankkeet valittiin kesäkuussa 2022, ja niiden loppuraporttien on määrä valmistua vuonna 2024. Viiden ensimmäisen vuoden aikana eli vuosina 2017–2022 rahoitusta on kohdennettu 94 miljoonaa Ruotsin kruunua. Summan voidaan katsoa olevan positiivinen osoitus lisääntyvästä tutkimusyhteistyöstä EU:n kahden suurimman metsävaltion välillä.

Pohjimmiltaan kyse ei ole suuruusluokaltaan kovin mittavasta tutkimusrahoituksesta eikä edes uudesta rahoituksesta, vaan johtoajatuksena on ollut jakaa maiden kesken osa jo kansallisella tasolla metsäntutkimukseen osoitetuista varoista. Samaa käytäntöä voitaisiin tietenkin soveltaa muillakin yhteiskunnan osa-alueilla maiden kesken. Tämä saattaa kuulostaa varsin luonteelta, mutta kokemuksemme mukaan näin ei ole.

Ensinnäkin toiminnan täytyy olla selkeästi merkittävää ja vaikuttavaa Ruotsissa ja Suo-

messa ja lisäksi kummankin maan vastuuministerien on osallistuttava siihen. Heidän täytyy antaa asianomaisille viranomaisille tai vastaaville instansseille selkeä signaali kahdenvälisen toiminnan vahvistamisesta. Tämä ei tapahdu mitenkään automaattisesti, vaan ministerien välillä on vallittava luottamus ja heidän on ymmärrettävä yhteistyön hyödyt. Tandem Forest Values -ohjelmassa näin on käynyt, ja sillä on ollut suuri merkitys.

Valtiopäivä- ja eduskuntavaalit pidetään eri ajankohtina ja ministerit vaihtuvat. Tästä syystä halusimme varmistaa tutkimusrahoituksen jatkuvuuden. Olimme vakuuttuneita siitä, että se oli oikea tapa toimia. Tunne ja faktat eivät aina käy yksiin, mutta ulkopuolisen arvioinnin perusteella ohjelman tulokset ovat vastanneet odotuksia hyvin. Arvioinnin ja viiden vuoden aikana kertyneiden kokemusten pohjalta nousi esiin ajatus valtioiden välisestä aiesopimuksesta. Ajatuksesta tuli totta ja sopimus allekirjoitettiin kesäkuussa 2022. Se on alustavasti voimassa vuoteen 2027, minkä jälkeen sitä voidaan jatkaa.

Aiesopimuksen mukaan maiden yhteisenä tahtotilana on kehittää edelleen niitä kokemuksia, joita maat ovat saaneet Tandem Forest Valuesin kautta. Näin on osittain jo tapahtunutkin. Tämän kirjan julkaisemisen aikoihin ruotsalainen Formas-tutkimusneuvosto ja Suomen Akatemia suunnittelevat järjestävänsä Tandem Forest Values -ohjelman neljännen hakukierroksen vuonna 2024.

”METSÄN TULEVAISUUS ON MAIDEMME TULEVAISUUS”

Kuningas Kaarle XVI Kustaa luovuttaa
Tandem Forest Values -lahjan
presidentti Sauli Niinistölle 1.6.2017

Toinen tärkeä opetus on se, että suurissa kansainvälisissä ohjelmissa on hyvä olla komitea tai toimikunta, jonka ensisijaisena tehtävänä on seurata työtä ja huolehtia siitä, että toimintaa kehitetään kahdenvälisen tavoitteiden mukaisesti. Joskus tarvitaan taho, joka näkee maiden väliset yhtäläisyydet ja erot ja vie hanketta eteenpäin. Tandem Forest Values -komitea on tehnyt tältä osin merkittävää työtä. Ilman komiteaa lahja olisi todennäköisesti jäänyt kertaluonteiseksi ilmiöksi, mutta siitä kehittyikin menestystarina, joka nyt ”seisoo omilla jaloillaan”. Tähän pisteeseen päätäkseen komitea on muun muassa järjestänyt viisi seminaaria toiminnan vakiinnuttamiseksi.

Edellä mainitun arvioinnin toteutti konsulttiyhtiö Analysys Mason. Arvioinnin loppupäätelmät on koottu 14 suositukseksi Tandem Forest Values -ohjelman jatkoa varten. Useita suosituksia voidaan soveltaa kahdenväliseen tutkimusyhteistyöhön muillakin aloilla. Tähän kirjaan sisältyy ote arviosta, joka on kokonaisuudessaan luettavissa kulttuurirahaston verkkosivustolla. Toivomme, että arviointi ja aiesopimus tukevat metsäntutkimusyhteistyön lisäämistä Ruotsin ja Suomen välillä sekä valtiollisella tasolla että erilaisten yksityisten hankkeiden ja tutkimussäätiöiden kautta.

Ruotsissa Tandem Forest Valuesia ovat vuosina 2017–2022 rahoittaneet valtio, Formas-tutkimusneuvosto, Marianne ja Marcus Wallenbergin säätiö, Kempe-säätiöt, Metsäteollisuuden tutkimussäätiö (Skogsindustrins

forskningsstiftelse) sekä Kuningaskaallinen metsä- ja maatalousakatemia (Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, KSLA). Suomessa ohjelmaa ovat rahoittaneet ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, Suomen Akatemian luonnontieteiden ja tekniikan tutkimuksen toimikunta sekä Walter Ahlströmin säätiö.

Haluamme kiittää erityisesti rahoittajia, komiteaa, Analysys Masonia sekä molempien maiden hallituksia ja niiden vastuuministereitä. Viiden vuoden yhteiset panostukset ovat luo- neet pohjan kahdenvälisen metsäntutkimuksen jatkumiselle ja syventymiselle sekä Ruotsin että Suomen hyväksi.

Tukholma, kesäkuu 2023

Chris Heister,

Tandem Forest Values -komitean puheenjohtaja 2017–2022 ja Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston Ruotsin jaoston puheenjohtaja 2014–2022.

Mats Wallenius,

rahastonjohtaja, Ruotsin jaosto, komitean lisäjäsen, osallistunut työn toteuttamiseen.

TANDEM FOREST VALUES -KOMITEA

Tandem Forest Values -komitea viimeisessä kokouksessaan Hanasaarella 1. kesäkuuta 2022. Komitean työtä jatkavat Suomen Akatemia ja Formas-tutkimusneuvosto Ruotsissa.

Kuvassa eturivissä vasemmalta: **Ulrika Jakobsson**, Suomen Akatemia, **Chris Heister**, komitean puheenjohtaja, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto, **Liisa Saarenmaa**, maa- ja metsätalousministeriö, **Eva Pettersson**, Kuninkaallinen metsä- ja maatalousakatemia ja **Karin Perhans**, Formas-tutkimusneuvosto.

Takarivissä vasemmalta: **Alice Kempe**, Kempe-säätiöt, **Niklas von Weymarn**, Metsä Spring, **Anders Portin**, oikeusministeriö ja **Mats Wallenius**, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto.

Komitean ensimmäiseen kokoonpanoon kuului **Carl Kempe**, jonka tilalle tuli myöhemmin **Alice Kempe** Kempe-säätiöistä. Kuninkaallinen metsä- ja maatalousakatemia teki vastaavan vaihdoksen, kun **Carl-Anders Helanderin** tilalle tuli **Eva Pettersson**.

TANDEM FOREST VALUESIN AIKAJANA 2015–2023

Aikajanelle on koottu Tandem Forest Values -ohjelmaan ja komitean työhön liittyvät tärkeimmät tapahtumat.

Heinäkuu

Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston Ruotsin jaosto tekee Ruotsin hallitukselle ehdotuksen Ruotsin virallisesta lahjasta Suomelle. Rahasto ehdottaa, että lahja painottuisi metsäntutkimukseen ja post doc -virkoihin.

Maaliskuu

Ruotsin ulkoministeriö julkistaa lahjan. Suomeen otetaan yhteyttä lahjakomitean ehdotuksen tiimoilta ja tarjotaan jäsenyyttä komiteassa.

Huhtikuu

Väliseminaari Hanasaassa. Mukana ministerit Bucht ja Leppä.

2015

2016

2017

2018

Syyskuu

Rahaston puheenjohtaja kutsuu yksityisiä ja julkisia ruotsalaisia rahoittajia Tukholmassa Tessinin palatsissa järjestettävään kokoukseen.

Marraskuu

Ruotsin elinkeinoministeriö ilmoittaa epävirallisesti, että toinen Ruotsin virallisista lahjoista Suomelle käsittää 12 post doc -virkaa (24 milj. SEK). Lahjakomitea perustetaan.

Kesäkuu

Kuningas Kaarle XVI Kustaa luovuttaa lahjan presidentti Sauli Niinistölle Hanasaassa.

Uusi lahjakomitea koontuu ensimmäisen kerran.

Lokakuu

Aloitusseminaari KSLA:ssa. Ruotsin kuningas sekä ministerit Bucht ja Leppä ovat mukana.

Joulukuu

TFV:n I vaiheen hausta ilmoitetaan Suomen 100-vuotispäivänä 6.12.

Elokuu

KSLA julkistaa 12 hake-
musta, joille on myön-
netty rahoitus. Post doc
-virkojen täyttämiseen
liittyvä työ aloitetaan.

Tammikuu

Kruununprinsessa Victoria jakaa Tukholman kaupungintalolla diplomit nimetyille TFV-tutkijoille.

Lahjakomitean (Gåvokommittén) nimi vaihtuu. Uusi nimi on Kommittén. TFV:n II vaiheen työ aloitetaan. KSLA jatkaa hallinnoijana.

Kesäkuu

TFV II:n rahoitus (40 milj. SEK) varmistuu. Rahoitusta tulee myös Suomesta. Julkisia ja yksityisiä tahoja on edelleen mukana.

TFV II -hausta ilmoitetaan.

Maaliskuu

Analysys Mason esittelee ensimmäisen TFV-arvioinnin.

Kesäkuu

Päätösseminaari Hanasaassa. Bucht ja Leppä ovat mukana ja esittelevät TFV-yhteenvedon.

Esitellään neljä hanketta, joille on myönnetty rahoitusta TFV:n III vaiheessa.

Maiden hallitukset allekirjoittavat aiesopimuksen.

2019

2020

2021

2022

2023

Marraskuu

Väliseminaari II Hanasaassa.

Joulukuu

TFV II:n tulokset esitellään Suomen Tukholman-suurlähetystössä. Yhdeksän rahoitusta saanutta hanketta julkistetaan.

Kesäkuu

TFV III -rahoitus (30 milj. SEK) varmistuu. Nyt pelkästään julkista rahoitusta kummastakin maasta. Hallintovastuu siirtyy Formas-tutkimusneuvostolle ja Suomen Akatemialle.

Kesäkuu

TFV III -haku.

Lokakuu

Väliseminaari III järjestetään sähköisesti. Ministeri Blomqvist mukana.

Marraskuu

Analysys Mason esittelee TFV-loppuarvioinnin.

Tammikuu

Tietoja suunnitelmista, jotka koskevat TFV IV -hakua vuonna 2024.

TFV = Tandem Forest Values
KSLA = Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien
Hanasaari = Ruotsalais-suomalainen yhteistyö- ja kulttuurikeskus Espoossa
Bucht = Sven-Erik Bucht, Ruotsin metsäasioista vastaava maatalousministeri 2014–2019
Leppä = Jari Leppä, Suomen maa- ja metsätalousministeri 2017 – huhtikuu 2022
Blomqvist = Thomas Blomqvist, Suomen pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri 2019–2023
Tessinin palatsi = Tukholman läänin maaherran virka-asunto.

MITÄ SATAVUOTIAALLE VOI ANTAA LAHJAKSI?

Suomen tasavalta vietti itsenäisyytensä 100-vuotisjuhlaa vuonna 2017. Virallinen juh latoimikunta oli aloittanut historiallisen ta- pahtuman valmistelut jo vuosia aikaisemmin. Myös monet Suomen ystävät Ruotsissa poh- tivat, miten juhlavuotta voitaisiin muistaa ja miten Ruotsi voisi ylistää naapurimaataan.

Juhlatoimikunta nosti esille kolme huomioi- tavaa osiota: Suomen 100-vuotinen itsenäi- syy, nykyaika ja tulevaisuus. Juhlavuoden teema oli Yhdessä, ja se määritteli juhluvu- oden toteutusta Suomessa.

100-vuotisjuhlista keskusteltiin tietenkin myös Suomalais-ruotsalaisessa kulttuurira- hastossa. Rahasto sai vuonna 1960 alkunsa maiden hallitusten välisestä sopimuksesta, ja Ruotsin ja Suomen hallitukset nimittävät edelleen rahaston hallituksen. Rahasto on kuitenkin itsenäinen toimija, jolla on jaosto kummassakin maassa, ja se harjoittaa toimin- taansa pääomansa tuoton turvin. Keskustelu- ja käytiin Ruotsin jaostossa ymmärrettävistä

syistä jokseenkin salassa – yllätyslahja on pa- ras lahja.

Harvat maat ovat yhtä läheisiä keskenään kuin Ruotsi ja Suomi. Maiden yhteinen his- toria kattaa yli 600 vuotta, paljon pitemmän ajan kuin esimerkiksi Skåne on kuulunut Ruotsiin. Lisäksi Ruotsissa asuu arviolta yli 700 000 henkilöä, joilla on ensimmäisessä, toisessa tai kolmannessa sukupolvessa yhte- yksiä Suomeen. Näin tultiin siihen tulokseen, että 100-vuotislahja oli tärkeämpi kuin yksi- kään toinen Ruotsin antama virallinen lahja. Lahja joutuisi suurennuslasin alle niin Suo- messa kuin Ruotsissakin.

Mutta mitä Ruotsi voisi antaa lahjaksi lähinaa- purilleen? Kuinka Ruotsi voisi keksiä lahjan, joka olisi sekä merkityksellinen, hyödyllinen että pie- noinen yllätys? Tarvittiin jotakin aivan erityistä.

Keskusteluissa pohdittiin paljon sitä, pitäisi- kö lahjan laajuutensa ja luonteensa puolesta keskittyä ainoastaan Suomeen ja sen itse-

näisyyteen vai pitäisikö sen olla luonteeltaan kahdenvälinen; toisin sanoen olisiko lahjalla merkitystä sekä Ruotsille että Suomelle ja ko- rostaisiko se maiden välistä yhteenkuuluvuut- ta. Keskusteluissa päädyttiin kahdenväliseen lahjaan. Siinä keskityttäisiin luonnollisesti tu- levaisuuteen, ei monisatavuotiseen yhteiseen aikaan Ruotsin kanssa. Tämä poiki ajatuk- sen siitä, että mitä kiinnostavammaksi lahja koettaisiin sekä Ruotsissa että Suomessa, sitä laaja-alaisempi se voisi olla. Tämä tuntui luon- nolliselta rahaston luonnetta ajatellen.

Rahaston Ruotsin jaoston kokouksessa maa- liskuussa 2015 keskusteltiin kolmesta tulevai- suusteemasta: metsästä, vedestä (merestä ja järvistä) sekä hyvinvoinnista (terveystek- nologiasta). Pöytäkirjasihteerin tiedustellessa Ruotsin ulkoministeriöltä tiedusteltiin, oliko siellä jo ajatuksia lahjasta. Ei ollut, mutta ulko- ministeriö ilmaisi olevansa kiitollinen, mikäli jaosto keksisi jonkin ehdotuksen.

Juhlavuoden edetessä Yhdessä-teeman merkitys syveni ja laajeni, ja Suomi 100 -organisaatio otti sen ohjenuorakseen kaikessa tekemisessä. Teeman erottamattomaksi osaksi muotoutui myöhemmin juhluvuoden päätavoitteeksi määritelty yhteenkuuluvuuden tunteen lisääntyminen.

Mitä olisikaan maailmamme
ilman kuusia, ilman kuitupuuta,
joulu kuusia ja havuja haudalla.
Mitä se olisi ilman kuusien tuomaa
suojaa ja ilman varjoisia tarinoita,
joita vain kuuset osaavat kertoa.
Me etsimme aukoiden valoja ja
asumme kaupungeissa, joissa
saatamme luulla olevamme oma itsemme.
Silti olemme kuusimetsien kansaa,
ja kuusien kanssa me maadumme.

Kirjallisuuden Nobel-palkinnon voittaja Harry Martinson
runokokoelmassaan Tuvor (1973).

METSÄ YHDISTÄÄ RUOTSIA JA SUOMEA

Keskusteltavina olevista teemoista päädyttiin melko nopeasti valitsemaan metsä. Metsät ovat ikimuistoisista ajoista olleet osa suomalaista ja ruotsalaista kansanluonnetta. Metsät ovat muokanneet maitamme, kulttuurejamme ja yhteisöjamme. Ne ovat voimavara, joka tarjoaa työtä, kestävä kasvua, rakentamista, uudistamista, luonnon monimuotoisuutta, ilmastotyötä ja paljon muuta. Juuri metsä yhdistää maitamme todennäköisesti enemmän kuin mikään muu. Myös monet maidemme tulevaisuuden haasteista ja mahdollisuuksista liittyvät metsään.

RUOTSI JA SUOMI – EU:N SUURIMMAT METSÄVALTIOT

Lahjan metsäteema perustuu myös silloin esillä olleisiin asioihin. Suomi oli helmikuussa 2015 laatinut uuden kansallisen metsästrategian, joka ulottuu vuoteen 2025 asti. Metsästrategiaan yhdistyy myös biotalousstrategia. Suomen hallitus totesi hallitusohjelmassaan toukokuussa 2015 metsätalouden osalta: ”vauhditetaan tutkimus- ja kehittämistoimintaa uusien tuotteiden synnyttämiseksi”. Ruotsissa aloitettiin samanaikaisesti kansallisen metsäohjelman laatiminen. Maahan perustettiin erityinen ohjelmanevosto, joka aloitti työnsä helmikuussa 2015.

Ruotsi ja Suomi ovat metsävaltioina muihin EU-maihin verrattuna aivan omaa luokkaansa, minkä vuoksi maihimme kohdistuu erityistä mielenkiintoa eurooppalaisesta näkökulmasta. Vaikka EU:lla ei olekaan yhteistä metsäpolitiikkaa, unionissa laaditaan metsästrategioita. Euroopan parlamentti käynnisti keväällä 2015 tällaiseen strategiaan liittyvän ohjelman.

Metsäkysymykset olivat siis keskiössä, kun jaosto alkoi vuonna 2015 hahmotella Ruotsin virallista 100-vuotislahjaa Suomelle.

Samanaikaisesti voitiin todeta, että maiden hallitusten yhteiset panostukset metsätalouden ja metsäteollisuuden tutkimukseen olivat varsin vähäisiä ainakin ajatellen metsien merkitystä maillemme ja EU:n kiinnostusta metsäasioihin.

Yksityisellä puolella metsäalan yhtiöissä ja tutkimussäätiöissä metsäntutkimus perustui ensisijaisesti omiin tarpeisiin, mutta alalla oli myös kahdenvälistä sisältöä ja tiedonvaihtoa, joka tietyissä tapauksissa oli konkreettista, joskin ulkopuolisille varsin tuntematonta.

Vasemmalla oleva karttakuva on rajattu versio Euroopan metsäkartasta (Forest Map of Europe), jonka on tuottanut Euroopan metsäinstituutti EFI. Kartassa näkyy metsien osuus prosentteina EU-maissa (mukana on myös Norja). Ensimmäisellä sijalla on Suomi, jossa metsän osuus on 73 %, ja toisena Ruotsi, 70 %. Kolmannella sijalla on Slovenia (62 %). Toinen tapa on mitata metsien kokonaispinta-alaa miljoonina hehtaareina. Siinäkin tapauksessa Suomi ja Ruotsi ovat kärjessä, joskin päinvastaisessa järjestyksessä – ensimmäisenä on Ruotsi (28,6 milj. ha) ja toisena Suomi (22,1 milj. ha). Kolmanneksi sijoittuu Espanja (18,1 milj. ha).

Lähteet: EFI, skogsforum.se

KOHTI KAHDENVÄLISEN METSÄNTUTKIMUKSEN SYVENTÄMISTÄ

Jaosto toimitti heinäkuussa 2015 Ruotsin valtionkanslialle ehdotuksen siitä, että Ruotsin virallisen lahjan Suomelle tulisi nostaa esille metsien arvo maillemme. Ehdotuksessa painotettiin metsien ja metsäteollisuuden tutkimusta käsittelevän kahdenvälisen yhteistyön syventämistä. Lahjaan voitaisiin sisällyttää 12 kaksivuotista post doc -virkaa.

Wallenberg-säätiöiden toimeenpaneva jäsen ja entinen Uumajan yliopiston rehtori Göran Sandberg ehdotti, että lahjan keskiössä olisivat post doc -virat, jotka jaettaisiin tasan mai-

den kesken. Tarkoituksena oli osin korostaa tutkimukseen ja yhteistyöhön panostamisen tärkeyttä maillemme ja toisaalta tavoittaa tutkijanuransa alussa olevia nuorehkoja tutkijoita.

Lahjan painoarvo edellytti tiettyä määrää post doc -virkoja, ja lopulta päädyttiin kahteentoista virkaan. Sen kummemmin asiaa ei harkittu – toki virkoja olisi voinut olla enemmänkin, mutta mielellään ei vähempää. Loppujen lopuksi taloudelliset seikat ratkaisivat.

Post doc

Tutkijatohtori eli post doc on määräaikainen tutkijanvirka tai tutkimusstipendi, joka myönnetään usein ulkomailla harjoitettavaa tutkimusta varten. Sen tarkoituksena on tarjota hiljattain väitelleille tohtoreille mahdollisuus oman tutkijanprofiilin rakentamiseen. Määräajan kesto vaihtelee, mutta tarkoituksena on taata tietty riippumattomuus väitöstyön ohjaajasta.

Lähde: ruotsinkielinen Wikipedia

YHDESSÄ

Koska juhlavuoden virallinen teema oli *Yhdessä*, jaosto piti vahvuutena sitä, että lahja katkaisi molemmat maat, ja katsoi siitä tulevan parempi ja arvokkaampi, jos Ruotsi ja Suomi voisivat hyödyntää sitä yhdessä. Teema tuki myös sitä tavoitetta, että rahoitukseen osallistuisivat sekä valtiolliset että yksityiset toimijat, mikä osoittaisi, että lahjan antajana olisi koko Ruotsi, ei ainoastaan maan hallitus.

Useita politiikanaloja koskeva ehdotus lähetettiin maatalousministeri Sven-Erik Buchtille, koulutus- ja tiedeministeri Helene Hellmark Knutssonille ja tulevaisuusministeri Kristina Perssonille, joka oli myös pohjoismaisesta yhteistyöstä vastaava ministeri. Syksyllä 2015 kiteytyi ajatus siitä, että valtionkanslian yhteyspisteenä toimisi elinkeinoministeriö ja metsäpolitiikasta vastaava osasto. Yhteydenpito kuului toisin sanoen maatalousministerin vastuualueeseen. Koska myös Formas-tutkimusneuvosto kuului osin maatalousministerin vastuualueeseen, se liittyi myöhemmin mukaan lahjaan.

Kahtatoista kaksivuotista post doc -virkaa koskevan ehdotuksen arvioitiin maksavan kaksi miljoonaa Ruotsin kruunua virkaa kohti, eli yhteensä 24 miljoonaa kruunua. Mallin mukaan tutkimustoiminta toteutettaisiin Ruotsin ja Suomen yliopistojen välisenä yhteistyönä ja tutkijat työskentelisivät naapurimaassa vähintään vuoden. Rahoitus hoidettaisiin yhdessä siten, että puolet tulisi Ruotsin valtiolta ja toinen puoli ruotsalaisilta yksityisiltä toimijoilta. Lisäksi tarvittiin kaksi miljoonaa kruunua muun muassa hallinnointikuluihin ja palveluista tiedottamiseen. Siten yhteissummaksi tulisi 26 miljoonaa kruunua.

Vuoden 2015 lopulla ja vuoden 2016 alussa yhteyttä pidettiin elinkeinoministeriöön ja metsäpolitiikan osastoon, ja yhteydenpito jatkui myös vuosina 2016 ja 2017. Siihen osallistui muun muassa elinkeinoasioiden neuvos Helene Holstein, valtiosihteeri Elisabeth Backteman, politiikan asiantuntija Claes Nordmark ja FT Marcus Öhman sekä toki myös maatalousministeri Sven-Erik Bucht, joka toimi merkittävänä liikkeellepanevana voimana.

Työ yksityisten rahoittajien etsimiseksi aloitettiin. Mallin mukaan yhteyttä otettiin ensisijaisesti tutkimussäätiöihin, eikä aluksi ollut tarkoitus koota varoja ruotsalaisilta metsäyhtiöiltä. Keväällä 2016 otettiin alustavasti yhteyttä Wallenberg-säätiöiden Peter Wallenberg Jr:iin ja Göran Sandbergiin, Kempe-säätiöiden Carl ja Margaretha Kempeen, Ruotsin metsäteollisuuden tutkimussäätiön Torgny Perssoniin sekä Kuninkaallisen metsä- ja maatalousakatemian (KSLA) Carl-Anders Helanderiin. Kaikki olivat erittäin kiinnostuneita mallista, ja säätiöt olivat valmiita rahoittamaan puolet lahjasta, mikäli valtio vastaisi toisesta puolesta.

Sen jälkeen otettiin yhteyttä elinkeinoministeriöön, joka ilmoitti helmikuussa 2016 tukemansa mallia. Näin yhteisrahoituksena saatiin kerättyä 13 miljoonaa kruunua yksityisiltä säätiöiltä ja toiset 13 miljoonaa valtiolta.

Samanaikaisesti otettiin yhteyttä valtakunnanmarsalkka Svante Lindqvistiin, joka pyynnöstä tiedotti, että Ruotsin kuningas suhtautui myönteisesti lahjaan ja sen luovuttamiseen, mikäli hallitus niin toivoi.

ERI INTRESSIT YHDISTYVÄT

Tukholmassa Tessinin palatsissa järjestettiin syyskuussa 2016 kokous, jossa valtiolliset ja yksityiset mahdolliset rahoittajat tapasivat. Yksityisillä säätiöillä oli erilaisia perustamisasiakirjojihinsa perustuvia ehtoja, jotka oli otettava huomioon. Esimerkiksi yksi Wallenbergin säätiöistä rahoitti ainoastaan perustutkimusta, ja Ruotsin metsäteollisuuden keskusliitto Skogsindustrierna oli kiinnostunut lähinnä teollisuuteen liittyvästä metsäntutkimuksesta. Kempe-säätiöiden apurahatoimintaa koskevat säännöt puolestaan edellyttivät, että tutkijanvirat olisivat kytköksissä norrlantilaisiin yliopistoihin. Yhteinen arvio oli kuitenkin se, että eri rahoittajia koskevat ehdot voitaisiin täyttää hankkeessa.

Syksyllä 2016 järjestettiin yksittäisiä tapaamisia rahoittajien kanssa ja lähetettiin hakemuksia säätiöille. Mallin mukaan 26 miljoonan kruunun kokonaiskustannukset jakautuisivat osin Ruotsin valtiolle Formas-tutkimusneuvostolta saatavan 13 miljoonan kruunun muodossa ja osin Marianne ja Marcus Wallenbergin säätiön, Metsäteollisuuden tutkimussäätiön, Kempe-säätiöiden ja KSLA:n kesken, jotka osallistuisivat rahoitukseen yhteensä 13 miljoonalla Ruotsin kruunulla.

Ylärivissä vasemmalta: Göran Sandberg ja Peter Wallenberg Jr. (Marianne ja Marcus Wallenbergin säätiö) sekä Carl ja Margaretha Kempe (Kempe-säätiöt)

Ylärivissä vasemmalta: Sven-Erik Bucht (maatalousministeri), Torgny Persson (Metsäteollisuuden tutkimussäätiö), Carl-Anders Helander (KSLA) ja Ingrid Petersson (Formas).

Lahjakomitea vahvisti 100-vuotislahjalle eli Tandem Forest Valuesille seuraavan mallin:

Lahja koostuu kahdestatoista kaksivuotisesta post doc -virasta siten, että suomalainen ja ruotsalainen yliopisto tai tutkimuslaitos laativat yhdessä tutkimushakemukset ja nimittävät hankkeeseen sopivat väitelleet tutkijat. Hankkeiden tulee perustua tai johtaa aktiiviseen yhteistyöhön yhden suomalaisen ja yhden ruotsalaisen yliopiston ja tutkimuslaitoksen välillä. Hankkeiden on oltava tieteellisesti korkealaatuisia, ja niiden on lyhyellä tai pitkällä aikavälillä edistettävä metsien kestävää käyttöä luonnonvarana sekä biotalouden jatkuvaa kehittämistä.

LAHJAKOMITEA PERUSTETAAN

Jotta työ jatkuisi sujuvasti lahjan luovuttamiseen asti, perustettiin lahjakomitea, joka vastasi luonteeltaan ohjausryhmää. Se aloitti työnsä marraskuussa 2016, ja ennen kokousta elinkeinoministeriö ilmoitti, että kahdentoista post doc -viran perustaminen oli toinen Ruotsin kahdesta virallisesta 100-vuotislahjasta Suomelle.

Komiteaan kuuluivat Torgny Persson (Metsäteollisuuden tutkimussäätiö), Karin Pershans (Formas), Carl-Anders Helander (KSLA), Marcus Öhman (elinkeinoministeriö), Göran Sandberg (Wallenberg-säätiöt), Carl Kempe (Kempe-säätiöt), Mats Wallenius ja Chris Heister (Ruotsalais-suomalainen kulttuurirahasto). Komitean puheenjohtajaksi nimitettiin Chris Heister, ja ryhmän lisäjäseniksi valittiin Thomas Lundmark (KSLA) ja Markku Rummukainen (Formas).

Komitea laati hakuilmoituksia ja arviointiperusteita koskevat ehdotukset sekä nimitti sopivat asiantuntijat arviointiryhmiin. Komitea työsti myös syksyllä 2017 järjestettävää aloitusseminaaria koskevaa ehdotusta. Tarkoitus oli saada ehdotukset ja suunnitelmat valmiiksi, jotta hallitus voisi julkistaa lahjan niiden pohjalta.

Ruotsin ulkoministeriö julkisti lahjan 16. maaliskuuta 2017, ja sen jälkeen voitiin ottaa alustavasti yhteyttä Suomeen ja keskustella lahjakomitean laatimista ehdotuksista. Samalla Suomelle tarjottiin mahdollisuutta nimittää komiteaan omat edustajansa.

KUNINKAALLISESTA METSÄ- JA MAATALOUSAKATEMIASTA HALLINNOLLINEN KESKUS

Lahjan hallinnoinnista huolehti KSLA, jonka tehtävänä on *tieteen ja käytännön kokemusten tuella edistää maa- ja metsätaloutta yhteiskunnan eduksi*. Akatemia perustettiin vuonna 1811, ja sen jäsenet nimitettiin vuonna 1813. Sen suojelijana toimii kuningas Kaarle XVI Kustaa.

KSLA:n ansiosta Tandem Forest Values -työ voitiin sijoittaa asemansa vakiinnuttaneeseen organisaatioon. Akatemian asema itsenäisenä laitoksena sopi myös hyvin yhteen lahjan perusajatuksen kanssa, jonka mukaan rahoittajiksi haluttiin erilaisia toimijoita. Ratkaisu osoittautui joustavaksi ja tehokkaaksi, minkä myös konsulttiyhtiö Analysys Mason pani merkille tutkimusrahoituksen toteuttamista koskevassa arvioinnissaan. Ote arvioinnista on jäljempänä.

TANDEM FOREST VALUES -NIMI

Lahjahanke sai nimekseen Tandem Forest Values. Nimi selittyy sillä, että kulttuurirahastolla oli noihin aikoihin Ruotsissa Tandemiksi kutsuttu projektikonttori. Tandem viittasi sanan kirjaimelliseen merkitykseen: *kokonaisuus, joka muodostuu kahdesta yhteen toimivasta, yhdessä samaa päämäärää kohti työskentelevästä osasta*. Lahjaa ajatellen siitä tuli luonnollinen ilmaisu yhteistyölle eli jonkin asian tekemiselle yhdessä. "Forest Values" tarkoittaa puolestaan metsän arvoja. Englanninkielinen nimi valittiin maiden välisen viestinnän helpottamiseksi. Tandem-projektikonttori perustettiin alun perin jatkoksi Märkesåret 1809 -hankkeelle sekä niille hankkeille, joita ei ollut ehditty saada päätökseen vuonna 2009. Projektikonttorin koordinaattori Jessica Melin Hirschfeldt myös auttoi lahjaan liittyvässä työssä.

Tandem Forest Values -logon kaksi lipulla varustettua palloa muotoili alun perin Peter Jidesten Märkesåret 1809 -hanketta varten.

Hallituksen Märkesåret 1809 -hanke vuonna 2009 palautti mieliin vuoden 1809 tapahtumat, joiden seurauksena Ruotsin ja Suomen tiet erkainivat maiden oltua 600 vuoden ajan samaa valtakuntaa.

KUNINGAS KAARLE XVI KUSTAA LUOVUTTA LAHJAN

Kaksi vuotta sen jälkeen, kun lahjaehdotus oli toimitettu Ruotsin valtionkansliaan, kuningas Kaarle XVI Kustaa luovutti Tandem Forest Values -lahjan presidentti Sauli Niinistölle 1. kesäkuuta 2017 ruotsalais-suomalaisessa kulttuurikeskuksessa Hanasaassa (ks. seuraava luku).

**”LAHJAHANKE ON SAANUT NIMEKSEEN
TANDEM FOREST VALUES. NIMI VIITTAA
SIIHEN, ETTÄ RUOTSI JA SUOMI VAALIVAT
YHDESSÄ METSIEN ARVOA. METSÄN
TULEVAISUUS ON MAIDEMME
TULEVAISUUS!”**

Ote kuningas Kaarle XVI Kustaan puheesta 1.6.2017 Hanasaassa

HANAHOLMEN

Hanasaari sijaitsee Espoossa noin kuuden kilometrin päässä Helsingistä. Keskuksessa on hotelli- ja kokoustoimintaa, ravintola, galleria ja taidepuisto. Hanasaari on Suomen ja Ruotsin kulttuuri- ja yhteistyökeskus, joka harjoittaa laajamittaista ohjelmatoimintaa. Keskus vihittiin käyttöön 1975 Suomen valtion vastalahjana sille, että Ruotsi antoi anteeksi sodanaikaisia velkoja 1940-luvulta. Rakennuksen suunnitteli Veikko Malmio, ja se vihittiin uudelleen käyttöön peruskorjauksen jälkeen vuonna 2017. Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto on Hanasaaren päämies.

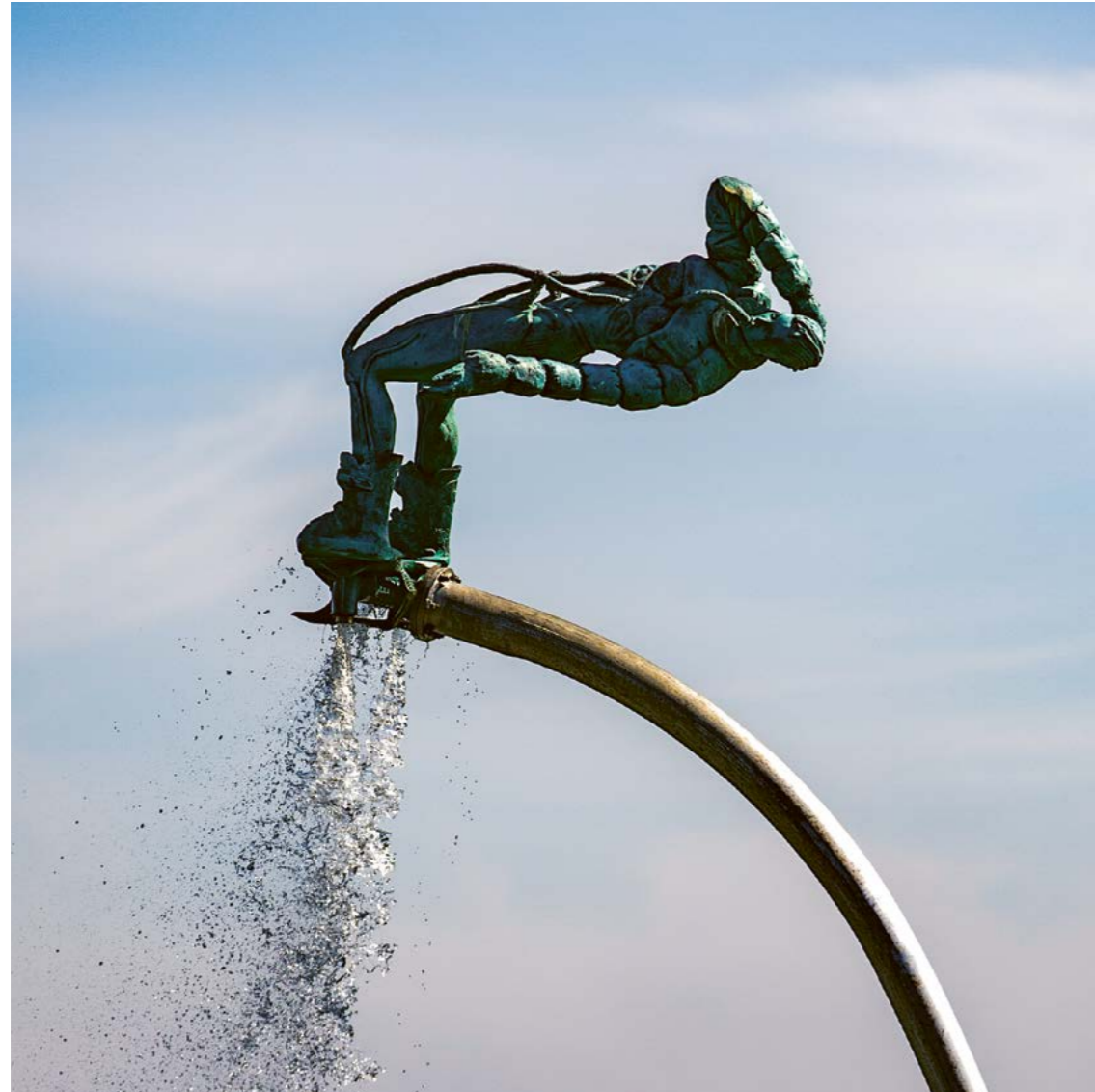

TOINEN LAHJA

Kaksitoista post doc -virkaa käsittäneen lahjan lisäksi kuningas luovutti myös Ruotsin hallituksen oman lahjan eli Hanasaareen pysyvästi sijoitettavan taideteoksen. Taiteilija Anna Uddenbergin Free Fall -niminen taideteos on pronssinen vapauden jumalatar, joka on asennettu ilmaan neljän metrin korkeuteen vettä suihkuttavan suihkukaivon kera. Suomen ja Ruotsin pääministerit Juha Sipilä ja Stefan Löfven vihkivät taideteoksen 31.10.2017. Taideteoksen kuraattori oli Peter Hagdahl Ruotsin valtion taideneuvostosta.

Taiteilija Anna Uddenberg (keskellä) ja pääministerit. Vasemmalla Juha Sipilä ja oikealla Ruotsin pääministeri Stefan Löfven Hanasaarella 31.10.2017 Free Fall -taideteoksen vihkimistilaisuudessa.

Anna Uddenbergin taideteos Free Fall

UUSI LAHJAKOMITEA

Uusi lahjakomitea kokoontui ensimmäistä kertaa Hanasaassa 1. kesäkuuta 2017 eli samana päivänä, jolloin kuningas luovutti Tandem Forest Values -lahjan. Komiteaan kuului nyt sekä lahjan antajan edustajia Ruotsista että vastaanottajan edustajia Suomesta. Jotkut entisistä ruotsalaisjäsenistä luopuivat paikoistaan, ja tilalle tuli Suomen maa- ja metsätalousministeriön nimitämiä jäseniä.

Komitea Hanasaassa ensimmäisessä työkokouksessaan 1.6.2017. Suoraan edessä komitean puheenjohtaja Chris Heister, kuvassa oikealla Carl Kempe ja Liisa Saarenmaa.

Chris Heisterin vasemmalla puolella istuvat Niklas von Weymarn, Carl-Anders Helander ja Karin Perhans. Selin kameraan istuu Anders Portin.

Komitea sai seuraavan kokoonpanon, joka säilyi kutakuinkin samana keväällä 2022 järjestettyyn viimeiseen kokoukseen asti.

RUOTSISTA

Chris Heister, Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston puheenjohtaja
Carl Kempe, Kempe-säätiöt (tilalle tuli myöhemmin **Alice Kempe**)
Karin Perhans, Formas-tutkimusneuvoston maatalouden osasto

SUOMESTA

Anders Portin, oikeusministeriön pohjoismaisen yhteistyön yksikkö
Liisa Saarenmaa, maa- ja metsätalousministeriö
Niklas von Weymarn, Metsä Spring -innovaatioyrittäjä

Mukaan tuli myöhemmin myös tiedeasiantuntija Ulrika Jakobsson Suomen Akatemiasta luonnontieteiden ja tekniikan tutkimuksen vastuualueelta. Komitean ja Tandem Forest Values -ohjelman sihteeriksi ja koordinaattoriksi tuli KSLA:n Eva Pettersson, joka syksyllä korvasi Carl-Anders Helanderin, sekä Mats Wallenius rahaston Ruotsin jaostosta.

Suomalaisjäsenten mielestä entisen lahjakomitean ehdotukset olivat hyviä ja niitä voitaisiin hyödyntää lähtökohtina työn jatkamiselle. Vasta nimitetty uusi komitea oli yhtä mieltä siitä, että Tandem Forest Values -ohjelman tavoitteena tulisi olla syventää ja kehittää tutkimusyhteistyötä Suomen ja Ruotsin välillä metsätalouden ja metsätutkimuksen osa-alueilla. Lisäksi päätettiin, että komitean tehtävänä oli seurata jatkuvasti tutkimusrahoituksen toteutumista ja varmistaa tavoitteen saavuttaminen.

Post doc -virkoja koskevien hakemusten arviointityöhön nimitettiin erityisiä valmisteluryhmiä, joihin kuului sekä kotimaisia että kansainvälisiä tiedeasiantuntijoita. Ryhmien tehtävänä oli laatia ehdotukset KSLA:n puheenjohtajistolle, joka tekisi asiassa lopulliset päätökset. Puheenjohtajistoon kuuluivat tuolloin puheenjohtaja Lisa Sennerby Forsse ja varapuheenjohtaja Björn Sundell sekä akatemian sihteeri Eva Pettersson. KSLA:n kansliasta Tandem Forest Values -työhön osallistuivat myös Eva Ronquist ja Birgitta Naumburg. Komiteasta, arviointiryhmistä ja KSLA:sta koostuva organisaatio helpotti ja sujuvoitti lahjaan liittyviä järjestelyjä.

Kuningas Kaarle XVI Kustaa avasi seminaarin 26.10.2017

ALOITUSSEMINAARI LOKAKUUSSA 2017

KSLA:ssa järjestettiin 26. lokakuuta 2017 aloitusseminaari, johon saatiin taloudellista tukea Stiftelsen Carl-Fredrik von Horns -rahastolta.

Läsnä olivat muun muassa Ruotsin kuningas sekä maiden metsäasioista vastaavat ministerit Sven-Erik Bucht ja Jari Leppä. Mukana olivat lisäksi Tuula Teeri, Ruotsin Kuninkaallisen insinöörیتieteiden akatemian (Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien) uusi toimitusjohtaja, sekä Suomen entinen pääministeri ja Euroopan metsäinstituutin strateginen neuvonantaja Esko Aho. Moderaattorina toimi Ruotsin ympäristöpuolueen entinen tiedottaja Maria Wetterstrand, joka oli myös vahvasti mukana ruotsalais-suomalaisessa yhteistyössä.

Tuula Teeri on toiminut muun muassa Ruotsin Kuninkaallisen teknisen korkeakoulun vararehtorina Tukholmassa ja Aalto-yliopiston rehtorina Espoossa ennen nimitystään Kuninkaallisen insinöörیتieteiden akatemian toimitusjohtajaksi.

Seminaariin kokoontui noin 80 ruotsalaista ja suomalaista yliopistojen, tutkimuslaitosten sekä metsäasioiden ja metsäntutkimuksen alalla toimivien yritysten edustajaa. Tarkoituksena oli juurruttaa Tandem Forest Values -ohjelman toteutusta koskeva malli ja markkinoida tulevia hakukierroksia.

KUNINKAAN PUHE SEMINAARISSA
”RUOTSI JA SUOMI VAALIVAT YHDESSÄ METSÄN TULEVAA ARVOA”

KUNINKAALLINEN METSÄ- JA MAATALOUSAKATEMIA
TORSTAINA 26.10.2017

Ministeri Leppä,
Ministeri Bucht,
Arvoisat osallistujat,
Hyvät naiset ja herrat.

Niin Suomi kuin Ruotsikin ovat suurelta osin metsän peitossa.
Metsä on ollut maidemme kehityksen ja hyvinvoinnin perusta.
Se on myös antanut meille ominaisleimaa kansakuntina ja kansoina.

Siksi olikin luonnollista, että toinen Ruotsin lahjoista 100-vuotiaalle Suomelle sai teemakseen metsät ja metsätalouden. Ja ei kai satavuotiaalle, jolla on jo kaikkea, voikaan antaa lahjaksi mitään muuta kuin kunnan panostuksen tulevaisuuteen?

Niin kutsuttu biotalous, joka perustuu uusiutuviin raaka-aineisiin, on yhä tärkeämpi osa niin Suomen kuin Ruotsinkin elinkeinoelämää.

Käytämme metsiä entistä useammilla tavoilla, niiden raaka-aineista saamme uusia tuotteita ja niillä on ratkaiseva rooli vihreässä siirtymässä.

Metsissä on tilaa luonnon monimuotoisuudelle, ja samalla ne tukevat ilmastonmuutoksen torjuntaa.

Lyhyesti sanottuna meillä on suuret odotukset metsien tarjoamia mahdollisuuksia kohtaan.
Joskus meillä on erilaisia käsityksiä siitä, mikä on oikea tapa edetä.

Joudumme punnitsemaan erittäin monimutkaisia kysymyksiä.

Siksi tiedon kehittämiseksi on suuri tarve. Meidän on ymmärrettävä, kuinka voimme hallinnoida vihreää kultaamme mahdollisimman viisaasti ja taata pitkällä aikavälillä kestävä kehityksen.

Suomen 100-vuotisjuhlavuoden teema on Yhdessä. Olemme Ruotsissa ottaneet siitä vaarin. Ruotsin lahja Suomelle on kahdenvälinen panostus metsiin liittyvään tutkimukseen: kaksitoista kaksivuotista tutkijanvirkaa, joissa tutkijat voivat työskennellä vuorotellen kummassakin maassa vuoden ajan.

Lahjan nimi on Tandem Forest Values. Se viittaa siihen, että Ruotsi ja Suomi vaalivat yhdessä, parina, metsän kaikkia arvoja. Lahja ilmentää kumppanuutta, jossa katse kohdistuu tulevaisuuteen, tuleviin 100 vuoteen.

Metsä on erittäin lähellä sydäntäni. Olen iloinen siitä, että Suomi ja Ruotsi aikovat tehdä yhteistyötä tällä alueella, joka on meille niin tärkeä. Sekin ilmentää maidemme läheistä yhteyttä – jota tämänpäiväinen seminaari toivottavasti vahvistaa entisestään.

Aivan kuten Itämeri sitoo meidät yhteen, metsä on meille yhteistä.
Mahtava silta maidemme välillä.

Käyttäkäämme tätä siltaa toistemme kohtaamiseen.

Yhdistäkäämme voimamme ja pyrkikäämme yhdessä edistämään myönteistä ja kestävä kehitystä maissamme.

*Kuningas Kaarle XVI Kustaa
26. lokakuuta 2017*

HAKUILMOITUS 100-VUOTISPÄIVÄNÄ JOULUKUUSSA 2017

Lahjaan liittyvästä hausta ilmoitettiin Suomen itsenäisyyden 100-vuotispäivänä 6. joulukuuta 2017. Haku käsitti kaksi teemaa: Kestävä metsänhoito sekä Uudet tuotteet ja prosessit.

I: Kestävä metsänhoito:

Perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen tietoa tarvitaan uusia metsänhoitotapoja varten, jotka vastaavat niin nykyisiin kuin uusiinkin metsänomistajien ja yhteiskunnan tarpeisiin. Metsien panoksen ymmärtäminen ilmastotyössä vaatii myös lisää systeemitason tietoa siitä, miten hoidettujen pohjoisten metsien panosta voidaan edelleen kasvattaa ja mitä vaikutuksia toimenpiteillä on metsiin ja yhteiskuntaan.

II: Uudet tuotteet ja prosessit:

Suomen ja Ruotsin metsiin liittyvät mahdollisuudet edistää biotalouteen pohjautuvaa yhteiskuntaa ovat suuret. Biopohjaiset materiaalit, tuotteet ja prosessit ovat keskeisessä asemassa ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Tietoa tarvitaan sekä jo olemassa olevien että uusien biotalouden tuotteiden ja tuotantoprosessien kehityksen tueksi ja siitä, miten niiden läpimurtoa voitaisiin edesauttaa. Systeemitason tietoa tarvitaan myös siitä, miten metsävarojen käyttämisestä saadaan suurin mahdollinen yhteiskunnallinen hyöty.

Maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio johti järjestyksessä toista seminaaria.

SEURAAVA SEMINAARI HUHTIKUUSSA 2018

Maaliskuun 2018 puolivälissä strateginen tutkimusohjelma BioInnovation aloitti yhteistyön Business Finlandin ja ruotsalaisen Vinnova-tutkimusneuvoston kanssa. Kahdenvälisen yhteishaun tarkoituksena oli tukea avainteknologioiden kehittämistä biopohjaisten tuotteiden valmistukseen metsäraaka-aineesta. Haku oli toimijoiden mukaan konkreettinen tulos Ruotsin 100-vuotislahjasta Suomelle eli Tandem Forest Values -ohjelmasta.

17.–18. huhtikuuta 2018 järjestetty toinen seminaari osui siten täysin oikeaan saumaan. Hanaaressa järjestetyn seminaarin otsikkona oli Finland and Sweden – Forest Friends Forever. Kohderyhmä oli suunnilleen sama kuin edellisvuoden lokakuussa järjestetyssä aloitusseminaarissa. Seminaarissa oli tarkoitus muun muassa esitellä lahjaa koskeva tilanneraportti saapuneiden hakemusten määrän ja prosessin jatkumisen osalta. Lisäksi esiteltiin Ruotsissa ja Suomessa meneillään olevia erilaisia metsäntutkimusprojekteja. Seminaariin

osallistuivat myös ministerit Sven-Erik Bucht ja Jari Leppä, jotka keskustelivat Suomen ja Ruotsin yhteistyöstä EU:ssa metsäpolitiikkaa koskevassa päätöksenteossa.

Ministerit Sven-Erik Bucht ja Jari Leppä esittelivät seminaarin yhteydessä myös lisääntyntä biotalouteen liittyvää yhteistyötä, joka sekkin saattoi olla epäsuorasti 100-vuotislahjan aikaansaannosta. Yksi osa panostusta oli ruotsalaisen Rise-tutkimuslaitoksen ja sen suomalaisen vastineen eli Teknologian tutkimuskeskus VTT:n yhteistyön syventäminen. Tavoitteena oli kehittää metsäbiomassan käyttöä muun muassa biopohjaisten tuotteiden jäljittämistä parantavilla digitaalisilla ratkaisuilla sekä kehittyneillä biopoltoaineilla.

LAHJA HERÄTTI SUURTA MIELENKIINTOA

Haku post doc -virkoihin päättyi 30. maaliskuuta 2018, ja sen jälkeen keväällä käynnistyi arviointityö, jota tehtiin kahdessa teemakohtaisessa asiantuntijaryhmässä. Hakemuksia saapui 72 kappaletta eli enemmän kuin lahjakomitea oli osannut toivoa – olihan kyseessä sentään uusi tutkimusrahoitus, josta oli ilmoitettu vasta jonkin aikaa sitten. Ryhmien mukaan hakemusten taso oli yleisesti ottaen korkea. Kuudestatoista ehdotetusta hakemuksesta KSLA hyväksyi kaksitoista eli varattua rahoitusta vastaavan määrän.

Kummankin asiantuntijaryhmän puheenjohtajana toimi Annika Nordin, Uumajassa toimivan Ruotsin maatalousyliopiston (Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU) professori ja tutkimusohjelma Future Forestsin silloinen johtaja. Komitean näkemyksen mukaan sama puheenjohtaja kummassakin ryhmässä oli jo pelkästään koordinoinnin kannalta merkittävä etu.

Asiantuntijaryhmät eivät kiinnittäneet erityistä huomiota hakemusten jakautumiseen tasan maiden kesken, mutta jakauma osoitautui hyväksi siihen nähden, että kyseessä oli lahja Suomelle: kahdessa kolmasosassa päähakijana oli suomalainen yliopisto tai tutkimuslaitos, ja hakemukset jakautuivat maantieteellisesti tasaisesti kummassakin maassa. Suunnitelmien mukaan kolmasosa rahoituksesta myönnettiin kestävää metsänhoitoa ja kaksi kolmasosaa uusia tuotteita ja prosesseja koskevaan tutkimukseen.

Syksyn 2018 aikana post doc -virat täytettiin valituissa yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa Ruotsissa ja Suomessa. Jakauma oli mielenkiintoinen ja laaja-alainen aina fuusiopuusta ilmastonmuutoksen vaikutuksia kestävien tulevaisuuden metsien genetiikkaan sekä metsien erilaisiin käyttötapoihin biolääketeessä.

Annika Nordin, arviointikomiteoiden puheenjohtaja

KRUUNUNPRINSESSA VICTORIA JAKAMASSA DIPLOMEJA

28. tammikuuta 2019 tutkijat vastaanottivat Tandem Forest Values -diplominsa kruununprinsessa Victorialta KSLA:n juhlatilaisuudessa Tukholman kaupungintalolla. Kyseessä oli merkkipäivä: lahja oli sitä myöten toteutunut ja lahjakomitea voisi panna pisteen Tandem Forest Values -ohjelmalle.

Akatemian puheenjohtaja Lisa Sennerby Forse pitämässä puhetta kaupungintalolla samalla kun diplomit ojennetaan 12 tutkijalle.

Leena Penttinen Itä-Suomen yliopistosta oli yksi tutkijoista, jotka vastaanottivat diplomin kruununprinsessa Victorialta. Diplomin on kuvittanut taiteilija Raija Wallenius.

TANDEM FOREST VALUES -OHJELMAAN VALITUT TUTKIJA- TOHTORIT

Kuva otettu Tukholman kaupungintalolla 28.1.2019. Vasemmalta: **Åke Olson** (Ke Zhangin edustaja, SLU/Luke), **Wenyang Xu** (Aalto-yliopisto/KTH), **Pasi Virtanen** (Åbo Akademi / Uumajan yliopisto), **Leena Penttinen** (Aalto-yliopisto/SLU), **Kirsi Mikkonen** (Danila Morais de Carvalhon edustaja, Helsingin yliopisto / KTH), **Osmo Mattila** (SLU / Itä-Suomen yliopisto), **Haleh Hayatgheibi** (Luke/SLU), **Jaanika Edesi** (Luke/SLU) ja **Yury Brusentsev** (Åbo Akademi / KTH). Kolme vastaanottajaa ei päässyt paikalle tai ei ollut edustettuna: **Rasoul Esmaeely Neisiany** (Luulajan yliopisto / Oulun yliopisto), **Jesus Enrique Perea-Buceta** (Helsingin yliopisto / KTH) ja **Fuaad Panikaveetil Ahamedkutty** (Åbo Akademi / KTH).

SLU = Ruotsin maatalousyliopisto (Sveriges lantbruksuniversitet)
Luke = Luonnonvarakeskus, Helsinki
KTH = Kuninkaallinen tekninen korkeakoulu (Kungliga Tekniska högskolan), Tukholma

TANDEM FOREST VALUES II

Koska mielenkiinto tutkimusrahoitusta kohtaan oli suurta – eli tarvetta sille selvästikin oli – lahjakomitea päätti jatkaa työtään. Tähän vaikutti se, että Suomesta haluttiin tulla mukaan rahoittamaan puolet uuden kierroksen kustannuksista. Lahja ei siis ollut enää yksipuolinen, joten lahjakomitea vaihtoi nimensä pelkäksi Tandem Forest Values -komiteaksi.

Keväällä ja kesällä 2019 rahoitusta kohdennettiin jälleen 40 miljoonaa Ruotsin kruunua. Tällä kertaa puolet tuli Suomesta ja puolet Ruotsista ja summa koostui jälleen sekä julkisista että yksityisistä varoista. Toista kierrosta rahoittivat Suomen Akatemia, Suomen maa- ja metsätalousministeriö ja Ruotsista Formas, Kempe-säätiöt ja Wallenberg-säätiöt.

Toinen Tandem Forest Values -kierros sai toisenlaisen mallin, joka ei keskittynyt post doc -virkoihin vaan siitä tuettiin yhteisten metsätutkimushankkeiden perustamista.

Yleisenä teemana olivat metsäresurssit, puupohjaiset arvoketjut ja puurakentaminen.

Tarkoituksena oli tälläkin kertaa panostaa hankkeisiin, joihin osallistuisi nuoria tutkijoita.

Saapuneista 45 hakemuksesta yhdeksälle yhteistyöhankkeelle myönnettiin rahoitusta. Useimpien hakemusten taustalla oli 2–3 konsortioikumppania – hakemuksiin osallistui 15 suomalaista ja 14 ruotsalaista yliopistoa ja tutkimuslaitosta. Yhdeksän valittua hanketta esiteltiin Suomen Tukholman-suurlähetystössä 17. joulukuuta 2019. Kahdenväliseen tutkimukseen kohdennettiin siten kaikkiaan 64 miljoonaa Ruotsin kruunua vuosina 2017–2019.

Tandem Forest Values -ohjelman toisen kierroksen uudesta mallista ja suuntauksesta oli hyötyä myös Analysys Masonin tekemälle arvioinnille. Näin yhtäältä post doc -virkoihin ja toisaalta yhteisiin tutkimushankkeisiin keskittävää kahdenvälistä yhteistyötä voitiin vertailla.

Hanasaarella järjestettiin 27.11.2019 kolmas TFV-seminaari, jonka otsikkona oli Skogen i Norden – en sammanflätad biologisk, kulturhistorisk och ekonomisk historia. Seminaarin yhteydessä emeritaprofessori Eva Haettner Aurelius luennoi metsistä kirjallisuudessa.

FORMAS

VIELÄ YKSI KIERROS – TANDEM FOREST VALUES III

Kaksi ensimmäistä kierrosta osoittivat, että kahdenväliselle metsäntutkimukselle oli tarvetta ja siihen kohdistui kiinnostusta. Ne myös lisäsivät ruotsalaisten ja suomalaisten yliopistojen ja tutkimuslaitosten välistä yhteydenpitoa.

Keväällä 2020 varmistui kolmannen Tandem Forest Values -kierroksen rahoitus, kaikkiaan 30 miljoonaa Ruotsin kruunua. Rahoittajina toimivat Ruotsin Formas sekä Suomen maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö ja Suomen Akatemia.

Rahoitus jakautui tasan maiden kesken, mutta tällä kertaa se koostui pelkästään julkisista varoista valtiollisen vastuun vahvistamiseksi. Komitean tavoitteena oli myös varmistaa, että tutkimusrahoitus konkretisoituisi maiden väliseksi yhteistyöksi. Yksi poikkeuskin nähtiin: kolmannella kierroksella pienehkö apura-

ha saatiin myös Walter Ahlströmin säätiöltä Suomesta.

Ensimmäisellä ja toisella kierroksella hallinnoinnista oli vastannut KSLA. Kolmannella kierroksella kahdenvälistä osuutta vahvistettiin entisestään, sillä hallinnosta vastasivat Suomen Akatemia ja ruotsalainen Formas yhdessä. Syksyllä 2020 ja alkukevästä 2021 keskusteltiin hallinnon toteuttamisesta. Uusi yhteistyö käynnistyi onnistuneesti. Ennakkoilmoitus julkaistiin ennen kesää 2021 ja rahoituksen haku-aika oli 1.10.–1.12.

Komitean jäsenet Ulrika Jakobsson Suomen Akatemiasta ja Karin Perhans Formasista ottivat viestikapulan vastaan KSLA:n Eva Petterssonilta, mikä osoittautuikin sujuvaksi ratkaisuksi.

NELJÄS SEMINAARI LOKA- KUUSSA 2021 JÄRJESTETTIIN SÄHKÖISESTI

Komitea järjesti neljännen seminaarin 25. lokakuuta 2021. Tuolloin sekä Ruotsi että Suomi olivat pandemian kourissa, joten seminaari järjestettiin sähköisesti. Otsikkona oli Successful Forest Research in Cooperation between Finland and Sweden – Tandem Forest Values, what have we learned? Seminaarin tarkoituksena oli esitellä joitakin aiempia rahoitusta saaneita tutkimushankkeita, käydä läpi konsulttiyhtiö Analysys Masonin laatiman arvioinnin loppupäätelmiä sekä tiedottaa Tandem Forest Valuesin vaiheen III apurahahausta.

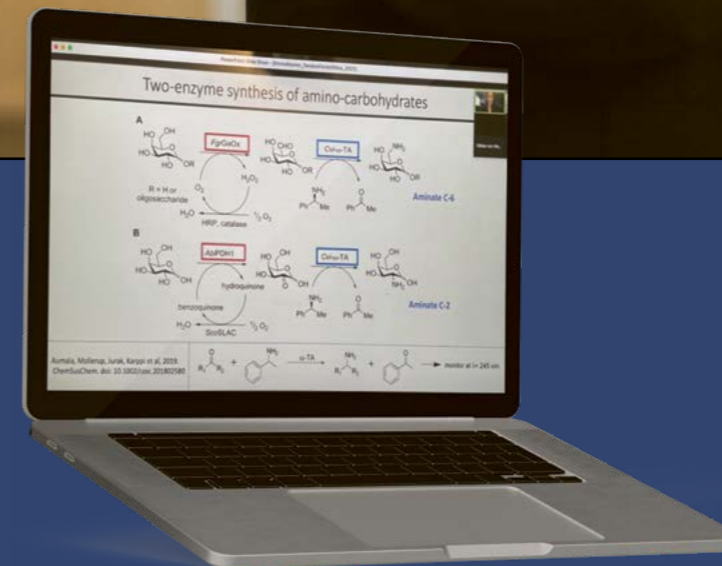
Seminaarin avasi Suomen pohjoismaisen yhteistyön ministeri Thomas Blomqvist, joka totesi puheessaan muun muassa seuraavaa:

”Ruotsi onnistui löytämään Suomelle aivan täydellisen satavuotislahjan. Maidemme välinen yhteistyö, niin kuin pohjoismainen yhteistyö ylipäätään, on erittäin tärkeää, ja Tandem Forest Values on jo vahvistanut tuotta työtä ja luonut mahdollisuuksia sen vahvistamiseen myös tulevaisuudessa.”

Suomen pohjoismaisen yhteistyön ministeri
Thomas Blomqvist

Maria Tunberg konsulttiyhtiö
Analysys Masonista esitteli arviointia
webinaarin yhteydessä.

Yhden tutkimusprojektin
esittely webinaarissa

TANDEM FOREST VALUESIN VAIHEEN III VIIMEISTELY

Keväällä 2022 hakemukset laadittiin ja saapuneet hakemukset arvioitiin. Kolmannen kierroksen haku koski myös tutkimushanketta, mutta se oli muihin kierroksiin verrattuna hieman fokuoituneempi. Tutkimuksessa tuli keskittyä mahdollisuuksiin maksimoida biopohjaisten puutuotteiden tuoma lisäarvo sekä edistää uusia potentiaalisia arvoketjuja. Tutkimushankkeissa tuli tarkastella tiettyjä tekijöitä, kuten myrkyttömiä materiaalivirtojen suunnittelua, markkinointinäkökohtia, käytön lisäämisen kannustimia ja ohjauskeinoja tai tulevaisuuden raaka-ainevarojen vaikutuksia arvoketjussa.

Tällä kierroksella tarkoituksena oli myös tukea uransa alkuvaiheessa olevia tutkijoita ja siten vahvistaa ja kehittää pitkäaikaista kahdenvälisiä tutkimusyhteistyötä Suomen ja Ruotsin välillä.

Formas ja Suomen Akatemia vastaanottivat kolmannella kierroksella kaikkiaan 40 hakemusta. Näistä 23 pääsi jatkokäsittelyyn, ja lopulta kesäkuun 2022 puolivälissä valituiksi tuli neljä yhteistyöhanketta. Aiempien hakukierrosten tapaan hankkeiden taustalla oli ruotsalaisten ja suomalaisten yliopistojen ja tutkimuslaitosten muodostamia konsortioita eli kaikkiaan kaksitoista kumppania, kuusi Ruotsista ja kuusi Suomesta. 30 miljoonan kruunun potti jaettiin neljän valitun hankkeen kesken. Ruotsissa valinnoista vastasi Formas ja Suomessa Suomen Akatemia.

Oikealla on yleiskatsaus Tandem Forest Values -ohjelman kolmen kierroksen hauista, hankkeiden kestosta ja loppuraportoinnista vuosina 2018–2024.

OHJELMA	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
TFV I	[Dark green bar spanning 2018-2021]							
HAKU	[Green bar in 2018]							
HANKEAIKA		[Green bar spanning 2019-2021]						
LOPPURAPORTOINTI				[Green bar in 2021]				
TFV II		[Dark green bar spanning 2019-2022]						
HAKU		[Green bar in 2019]						
HANKEAIKA			[Green bar spanning 2020-2021]		[Green bar in 2022]			
LOPPURAPORTOINTI					[Green bar in 2022]			
TFV III				[Dark green bar spanning 2021-2024]				
HAKU				[Green bar in 2021]				
HANKEAIKA					[Green bar spanning 2022-2023]			
LOPPURAPORTOINTI							[Green bar in 2024]	

KOMITEA LOPETTAA TYÖNSÄ VIIDEN- TEEN SEMINAARIIN KEVÄÄLLÄ 2022

Kolmannen kierroksen myötä komitea katsoi, että sen oli aika panna piste työlleen ja lakkauttaa itsensä. Tämä tapahtui keväällä 2022, ja viides seminaari, eli päätösseminaari, järjestettiin 1. kesäkuuta Hanasaassa. Tällöin tuli kuluneeksi päivälleen viisi vuotta siitä, kun Ruotsin kuningas oli luovuttanut Tandem Forest Valuesin Suomelle Ruotsin virallisena lahjana Suomen itsenäisyyden 100-vuotispäivän kunniaksi. Seminaarin moderaattorina toimi Maria Wetterstrand, joka oli ollut mukana myös aloitusseminaarissa viisi vuotta aikaisemmin.

Päätösseminaari painottui kolmeen osaan:

1. Mitä on tapahtunut? 2. Mitä on opittu? 3. Miten tästä eteenpäin?

Näistä kolmesta kysymyksestä keskustelivat muun muassa komitean jäsenet Karin Perhans, Ulrika Jakobsson, Alice Kempe ja Niklas von Weymarn. Keskustelussa, kuten koko Tandem Forest Values -työn aikana, käsiteltiin erilaisia näkökulmia julkisesta ja yksityisestä tutkimusrahoituksesta, metsäteollisuudesta ja innovaatiopanostuksista. Seminaarissa esiteltiin myös Tandem Forest Values -ohjelmaan osallistuneiden tutkijoiden kokemuksia.

”Tietämystämme on kehitettävä jatkuvasti. Ruotsi ja Suomi ovat EU:n suurimmat metsävaltiot, joten missä uutta tietopohjaa tulee luoda ja uusia ratkaisuja ja ideoita etsiä? Luonnollisesti suurelta osin Ruotsissa ja Suomessa.”

Ote päätösseminaarista moderoineen Maria Wetterstrandin avajaispuheesta

Vasemmalta Ulrika Jakobsson, Alice Kempe, Karin Perhans ja Niklas von Weymarn keskustelemassa päätösseminaarissa Hanasaassa 1.6.2022.

RAHASTON MITALI LIISA SAARENMAALLE

Hanasaassa 1.6.2022 järjestetyn päätösseminaarin yhteydessä kulttuurirahaston ansiomitali ojennettiin Liisa Saarenmaalle (vasemmalla). Rahaston ansiomitali on perustettu vuonna 2010, jolloin rahasto vietti 50-vuotisjuhlavuottaan. Mitali on tehty yhteistyössä Ruotsin valtion heraldikon Henrik Klackenbergin kanssa, ja sen on suunnitellut Ruotsin kansallisarkiston heraldinen taiteilija Vladimir A Sagerlund.

Mitali myönnetään henkilöille, jotka ovat panoksellaan merkittävästi vaikuttaneet Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston toimintaan tai jotka ovat muutoin erityisen ansioituneita Ruotsin ja Suomen välisessä yhteistyössä.

Rakas Liisa,

Olet toiminut jo 20 vuoden ajan eri tehtävissä Suomen maa- ja metsätalousministeriössä. Painopisteinä ovat olleet valtion metsänhoito ja metsäntutkimus sekä biotalousasiat kotimaisten ja ulkomaisten toimijoiden kanssa. Olet ollut mukana myös Tandem Forest Values -komiteassa. Ministeriö ei olisi voinut nimetä parempaa edustajaa.

Olet ollut mahtava voimavara komiteallemme, siltana komitean ja ministeriön välissä. Aina positiivinen, rakentava ja sitoutunut. Merkityksellisestä toiminnastasi Ruotsin ja Suomen välisessä yhteistyössä metsiin ja metsäntutkimukseen liittyvissä kysymyksissä sekä erityisesti panoksestasi Tandem Forest Values -komiteassa Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto on päättänyt palkita sinut rahaston ansiomitalilla.

Suuret kiitokset työstäsi, Liisa!

Ote Chris Heisterin puheesta
Liisa Saarenmaalle, joka vastaanotti
rahaston ansiomitalin.

BUCHT JA LEPPÄ TEKEVÄT YHTEENVEDON

Viimeinen seminaari päättyi metsäasioista vastaavien ministerien Sven-Erik Buchtin ja Jari Leppän keskusteluun, jonka moderaattorina toimi Maria Wetterstrand. Keskustelussa tehtiin kattava yhteenveto, sillä kaikki kolme olivat olleet mukana myös aloitusseminaarissa viisi vuotta aiemmin. Kesäkuun 2022 seminaarissa Bucht ja Leppä eivät olleet enää ministereitä, joten heillä oli mahdollisuus käydä avointa keskustelua ruotsalais-suomalaisen metsäyhteistyön vahvistamisesta etenkin EU:ssa.

Vasemmalta Sven-Erik Bucht, Jari Leppä ja moderaattorina toiminut Maria Wetterstrand

Maria Wetterstrand aloitti keskustelun kysymyksellä metsien merkityksestä Ruotsille ja Suomelle.

Sven-Erik Bucht: Lensin tänne Kemin kautta Pohjois-Suomesta. Sää oli kirkas, ja kaikkialla näkyi vain metsää, metsää ja metsää. Ruotsin puolella Luulajasta Tukholmaan tilanne on aivan sama. Meidän maamme ovat metsien peitossa.

Tässä vähän perspektiiviä asiaan: 120 vuotta sitten Pohjois-Ruotsissa oli vaikea katovuosi, ja maaherra pyysi kirjeitse apua Tukholmasta. Hänen saamansa vastaus oli lohduton: "Ei meillä ole mistä antaa." Tuohon aikaan Ruotsi oli yksi Euroopan köyhimmistä maista, mutta seuraavien 60–70 vuoden aikana nousimme yhdeksi maailman rikkaimmista paljolti juuri metsien ansiosta. Niinpä aina tukkirekan nähdessäni ajattelen: siinä kulkee meidän terveydenhuoltomme, koulutuksemme, lastenhoitomme ja koko hyvinvointimme. Sitä metsä merkitsee meille.

Jari Leppä: Suomessa on sama tilanne. Meikin olimme globaalista näkökulmasta köyhiä,

mutta kaikesta päätellen juuri metsät ovat nostaneet meidät köyhyydestä, ja niin tapahtuu myös tulevaisuudessa, sekä suoraan että epäsuorasti. Metsät tarjoavat monenlaisia ilmastoon, monimuotoisuuteen ja kestäväan kehitykseen liittyviä ratkaisuja ja tuotteita ja niillä on erilaisia taloudellisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä, joita ei ole vielä läheskään täydellisesti hyödynnetty. Meille täällä Pohjossa metsät liittyvät kaikkeen – ne eivät ole joko-tai vaan sekä-että.

Suomi sai ensimmäisen metsälakinsa jo vuonna 1886, pari vuotta ennen Ruotsia, ja vielä tänäänkin maamme ovat edelläkävijöitä, maailman johtavia maita metsien tutkimuksessa ja ymmärtämisessä. Ja aiomme panostaa aiheeseen vielä enemmän, sillä metsät ovat ratkaisu globaaleihin ongelmiimme.

Maria Wetterstrand: Kuinka metsäkeskustelu on muuttunut viime vuosina?

Jari Leppä: Se, mitä ja keitä varten metsät ovat olemassa, on tärkeä keskustelunaihe, joka valitettavasti usein polarisoituu julkisuudessa ääripäihin: suojeluun tai riistämiseen.

Sven-Erik Bucht ja Jari Leppä päättivät seminaarin istuttamalla puun Hanasaareen

Tämä ei johda mihinkään. Metsällä on useita merkityksiä: taloudellinen, ekologinen, yhteiskunnallinen ja kulttuurinen, ja kaikkien näiden tekijöiden on oltava tasapainossa. Kestävä kehitys ohjaa kaikkea toimintaamme, mutta ehkä meidän pitäisi osata näyttää maailmalla paremmin, mihin pystymme?

Sven-Erik Bucht: Myös Ruotsissa keskustelu on polarisoitunutta. Meidän on löydettävä toisemme uudelleen ja pidettävä yhtä EU:ssa, ja kuten Jari sanoi, osattava näyttää paremmin maailmalle, mitä teemme ja mihin pystymme. On tärkeää, että Saksa, Ranska ja suuret EU-maat oppivat ymmärtämään pohjoismaista metsänhoitoa ja suhdettamme metsään. Siinä asiassa Suomen ja Ruotsin täytyy puhua painavin yhteisin äänenpainoin. Maidemme on voitava hyödyntää metsiä, sillä kyse on hyvinvoinnista ja leivän saamisesta pöytään. Se on kuitenkin tehtävä entistä fiksummin, ja tässä tutkimus tulee kuvaan mukaan.

Jari Leppä: Yhteinen näkemyksemme on se, että metsää riittää kaikille. Suomessa on yli 600 000 yksittäistä metsänomistajaa, ja jos kaikki tekevät omat päätöksensä, metsien käyttöön tulee vaihtelua. Emme voi jättää metsiä omilleen, sillä muuten ne kuusittuvat,

eikä se ole monimuotoisuutta vaan yksipuolisuutta. Tutkimuksen täytyy opettaa meitä ymmärtämään luonnon mekanismeja. Puhumme liikaa suojelemisesta ja liian vähän aktiivisesta metsien kunnosta huolehtimisesta. Muistellaanpa vaikka Saksan tuholaisongelmia tai Venäjän ja Kanadan metsäpaloja. Se, mikä voi kasvaa missäkin ja mikä on maaperän kunto, ovat kysymyksiä, jotka täytyy saada mukaan metsäkeskusteluun.

Maria Wetterstrand kysyi lopuksi, onko Tandem Forest Values lunastanut ministerien odotukset.

Sven-Erik Bucht: Ilman muuta, katsotaan vaikka alkuperäisen lahjasumman lisäksi kertynyttä rahoitusta. Se on selkeä merkki hankkeen onnistumisesta ja varmistaa, että olemme yhdessä maailman johtavia metsäntutkimusmaita vielä kymmenen, kahdenkymmenen ja kolmenkymmenenkin vuoden kuluttua.

Jari Leppä: Haluan vielä kerran kiittää Ruotsia aivan suurenmoisesta ja harkitusta lahjasta, joka on nyt kolmannella kierroksella erinomainen tuloksin. Ohjelmaa täytyy jatkaa, ja siksi olemme laatineet aiesopimuksen.

ANALYSYS MASONIN ARVIOINTI

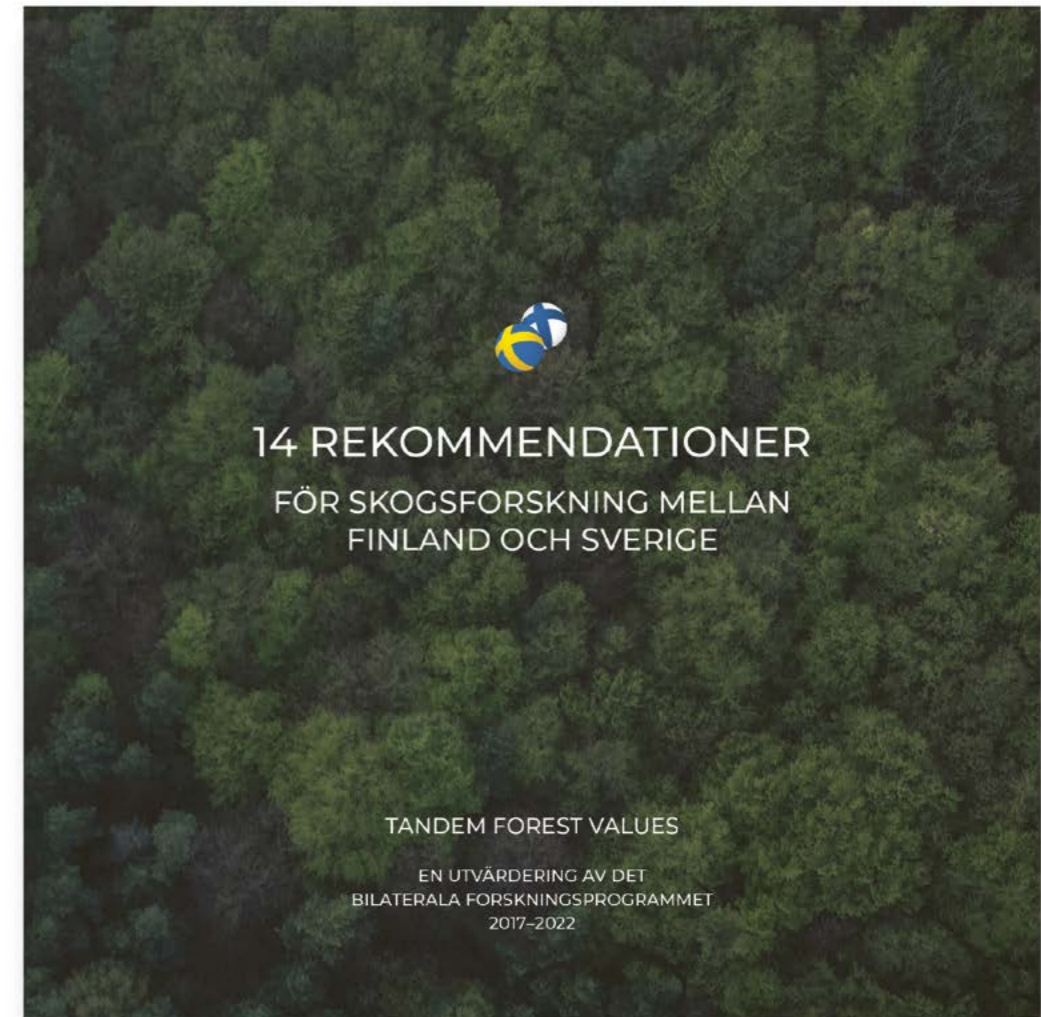
Konsulttiyhtiö Analysys Mason, joka on aiemmin toteuttanut toimeksiantoja muun muassa Nordic Forest Researchille ja Nordic Agri Researchille, sai lokakuussa 2020 tehtäväkseen suorittaa ulkopuolisen arvioinnin Tandem Forest Valuesin vaiheista I ja II.

Arviointi esiteltiin komitealle maaliskuussa 2021 ja myöhemmin saman vuoden loka-kuussa järjestetyssä sähköisessä seminaarissa. Arvioinnista kävi selvästi ilmi, että kaikki vastaajat olivat erittäin tyytyväisiä. Analysys Masonin kokonaisarvion mukaan tutkimusrahoitusohjelma tuottaa hyviä tuloksia suhteessa tulosodotuksiin ja tavoitteenasetteluun.

Komitea keskusteli keväällä 2022 siitä, että olisi hyödyllistä arvioida myös Tandem Forest Valuesin kolmatta hakukierrosta ja tehdä samalla koottu arviointi kolmesta tutkimusrahoituskierrroksesta vuosina 2017–2022. Heti kesän jälkeen Analysys Mason saikin tehtäväkseen toteuttaa täydentävä arviointi ja laatia loppuasiakirjat, jotka esiteltiin marras-

kuussa 2022. Arviointien rahoituksesta vastasi rahaston Ruotsin jaosto, ja arvioinnin tekivät Maria Tunberg ja konsultti Lovisa Torfgård Analysys Masonin toimistoissa Lundissa ja Tukholmassa.

Arvioinnista käy ilmi, että Tandem Forest Valuesin kaltainen tutkimuspanos täydentää merkittävästi muita suuria ohjelmia, esimerkiksi EU-tasolla. Kun osallistuvia maita on vain kaksi, kuten Ruotsi ja Suomi, tämä tuo yhteistyöhön joustavuutta, tehokkuutta ja epäbyrokraattisuutta. Lisäksi Ruotsissa ja Suomessa metsäkysymykset ovat hyvin samankaltaisia, mikä luo hyvän pohjan yhteisille näkemyksille tutkimuskysymysten valintaan, tutkimusprosessiin ja tutkimustulosten soveltamiseen. Arvioinnin kooste on jäljempänä.

*Arviointi on ilmestynyt vuonna 2023 erikoisjulkaisuna, jonka nimi on "14 Rekommendationer för skogsforskning mellan Sverige och Finland".
Julkaisija on Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto.*

RUOTSIN JA SUOMEN VÄLINEN AIESOPIMUS

Lahjan luovuttamisen jälkeen kesäkuussa 2017 komitea päätti ensimmäisessä kokouksessaan, että Tandem Forest Valuesin tavoitteena olisi *syventää ja kehittää tutkimusyhteistyötä Ruotsin ja Suomen välillä metsätalouden ja metsäntutkimuksen osa-alueilla*. Analysys Masonin päätelmien ja suositusten tuella komitea piti perusteltuna, että tavoite pidettäisiin ennallaan komitean lopetettua toimintansa.

Keväällä 2022 laadittiin ehdotus valtioiden välisestä aiesopimuksesta ("memorandum of understanding") Tandem Forest Valuesin hengessä ja sen lähtökohdista. Maiden välillä ei ollut vastaavaa kahdenvälistä tahdonilmaisua sen paremmin metsäyhteistyön kuin metsäntutkimuksenkaan osalta.

Sitä vastoin komitea totesi, että Suomella oli Kanadan ja Yhdysvaltain Mainen osavaltion

kanssa yhteisymmärryspöytäkirjat, jotka koskivat metsäbiotalouden kehittämissyhteistyötä. Näihin sopimukseen sisältyi muun muassa tutkimusyhteistyön vahvistaminen.

Komitean mukaan Ruotsin ja Suomen välinen aiesopimus olisi luonnollinen askel ensinnäkin siksi, että naapurimailla oli pitkä yhteinen historia, ja toisaalta siksi, että ne ovat EU:n kaksi suurinta metsävaltiota ja metsäasiat nousevat yhä useammin keskiöön EU:n tulevaisuuden metsästrategioissa. Voidaan tietysti kysyä, millainen vaikutus ei-velvoittavalla aiesopimuksella oikeastaan on, mutta komitean näkemyksen mukaan se voi olla tärkeä merkki, joka antaa tietyn signaalin sekä kahdenvälisellä että eurooppalaisella tasolla.

Aiesopimus allekirjoitettiin viimein useiden kokousten ja yhteydenottojen jälkeen, joihin osallistui muun muassa Ruotsin valtiosihteerin Oskar Magnuson ja Ruotsin elinkein-

oministeriön osastosihteerin Jan Svensson. Sopimus perustui suurelta osin komitean laatimaan ehdotukseen, ja sen allekirjoittivat 27.6.2022 Suomen maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen sekä Ruotsin maatalousministeri Anna-Caren Säterberg.

Aiesopimuksessa todetaan muun muassa seuraavaa: *Tämän aiesopimuksen tarkoituksena on osapuolten yhteinen tahtotila kehittää edelleen niitä kokemuksia, joita maat ovat saaneet Tandem Forest Valuesin kautta*. Se oli hieno lopetus komitealle ja todiste merkityksellisestä ja hyvin tehdystä työstä.

Aiesopimus perustuu kolmeen jäljempänä olevaan lauseeseen. Niitä seuraavat kommentit ovat komitean perustelut kullekin lauseelle.

Rohkaisemalla vastuuviranomaisia, laitoksia ja vastaavia kummasakin maassa, metsäntutkimukseen kohdennettujen varojen puitteissa, säännöllisesti tekemään yhteisiä kahdenvälisiä hakuilmoituksia.

Tätä tulee tulkita sen komitean esittämän toiveen perusteella, että aiesopimuksella voi olla toimiva vipuvaikutus ja että maat yhdessä optimoivat nykyisen kansallisen metsäntutkimusrahoituksensa. Tämä voi olla erityisen tärkeää aikoina, joina maiden talousarviot ovat yhä rajallisempia ja kärkitutkimusta koskevat vaatimukset kasvavat.

Informoimalla toisiaan laadittavista kansallisista metsäntutkimusohjelmista, sekä arvioimalla, mikäli osa toimista voitaisiin toteuttaa kahdenvälisesti paremman vaikuttavuuden saamiseksi.

Niiden viiden vuoden aikana, joina komitea on vetänyt Tandem Forest Values -ohjelmaa, on käynyt entistä selvemmäksi, että metsien on vastattava yhä useampiin yhteiskuntapoliittisiin tarpeisiin, ei ainoastaan Ruotsissa ja Suomessa vaan myös eurooppalaisesta näkökulmasta. Niinpä uusia kansallisia metsäohjelmia joudutaan laatimaan Ruotsissa ja Suomessa myös tulevaisuudessa. Tällöin yhteisen kannan muodostaminen on sekä luonnollista että välttämätöntä.

Tarvittaessa toimimalla vastavuoroisesti ratkaistakseen keskeisiä ongelmia, jotka vaikeuttavat laajempaa työtä metsäntutkimuksen alalla suomalaisten ja ruotsalaisten yliopistojen ja laitosten välillä.

Joskus luotetaan liikaakin siihen, että kahdenvälinen ja pohjoismainen yhteistyö ovat poistaneet kaikki esteet maiden väliltä. Pohjoismaiden ministerineuvoston rajaesteneuvosto on todiste siitä, että näin ei ole. Komitean Analysys Masonilta tilaamasta arvioinnista käy ilmi, että kahdenväliseen tutkijavaihtoon, toisin sanoen post doc -virat sisältävään malliin, liittyy joitakin käytännön ongelmia. Varojen kohdentaminen metsäntutkimukseen on hyvä asia, mutta samalla kahdenväliseen tutkijavaihtoon liittyvät käytännön ongelmat täytyy tunnistaa ja ratkaista. Aiesopimus on kokonaisuudessaan tämän kirjan liitteenä.

LOPPUPÄÄTELMIÄ VIISIVUOTISEN TYÖN JÄLKEEN

Lahja arvokkaiden kokemusten ja tietojen tuottajana ja lähteenä

Alkuperäiseen lahjasummaan eli 24 miljoonaan Ruotsin kruunuun tuli vielä 70 miljoonaa kruunua lisää. Toiminnan kautta kohdennettiin kaikkiaan 94 miljoonaa kruunua viiden vuoden kuluessa. Kuten komitea oli arvellutkin, maiden väliseen metsäntutkimusyhteistyöhön kohdistui paljon kiinnostusta.

Lisärahoituksella pystyttiin toteuttamaan kolme hakukierrosta. Ensimmäinen koski lahjan kahtatoista post doc -virkaa ja kaksi seuraavaa koskivat yhteistyöhankkeita. Kolmen haun avulla on luotu arvokkaita kokemuksia ja arvokasta tietoa.

Ulkopuolinen taho on tehnyt komitean toimeksiannosta arvioinnin, joka osoittaa, että lahja ja sen tarkoitukset ovat vastanneet tavoitteita ja että kahdenvälisestä metsäntutkimuksesta on merkittävää hyötyä. Se täydentää muita kansainvälisiä tutkimusohjelmia. Komitea on järjestänyt viiden vuoden kuluessa viisi seminaaria, joiden tarkoituksena

on ollut juurruttaa tutkimusrahoitustoiminta oikeaan ympäristöön ja edistää muuta kahdenvälistä metsäyhteistyötä. Tässä myös onnistuttiin.

Rahoituksen kehitys kolmessa vaiheessa

Ensimmäisessä vaiheessa yhteistyöhön osallistuivat *ainoastaan* ruotsalaiset yksityiset ja julkiset rahoittajat. Näiden osapuolten ja niiden erilaisten toimintatapojen ja mahdollisuuksien saattaminen yhteen oli opettavainen prosessi. Tämä vaihe koostui post doc -viroista. KSLA sai tehtäväkseen toimia itsenäisenä hallinnoijana eri rahoittajien välillä.

Toisessa vaiheessa yhteistyöhön osallistui sekä ruotsalaisia että suomalaisia rahoittajia, niin julkisia kuin yksityisiä. Tämä vaihe koostui tutkimushankkeista.

Kolmannessa vaiheessa yhteistyö perustui *ainoastaan* molemmista maista saatuun julkiseen rahoitukseen. Tähän vaiheeseen osallistui kuitenkin myös yksityinen säätiö

pienemmällä apurahalla. Malli oli muutoin sama kuin toisessa vaiheessa. Uusi hallinnollinen yhteistyö kehitettiin Ruotsin tutkimusneuvosto Formasin ja Suomen Akatemian välille.

Näistä kolmesta vaiheesta muodostui myös komitean epävirallisesti hahmottelema ”master plan”, jonka mukaan maiden hallitukset ottaisivat vastuun rahoituksesta. Tämän varmistamiseksi tutkimusrahoitustoiminnasta tehtiin komitean aloitteesta riippumaton arviointi. Tarkoituksena oli saada laadukas perusta viimeiselle ponnistukselle eli sille, että Ruotsi ja Suomi allekirjoittaisivat aiesopimuksen, joka jatkaisi Tandem Forest Values -ohjelman tavoitteita. Näin lopulta tapahtuikin.

Kahdenvälinen ei ole itsestään selvää vaan pitkäjänteisyyttä tarvitaan

Komitean ohjelmasta saamat opit ovat yleisellä tasolla kahtalaiset:

Kahdenvälinen yhteistyö ei ole itsestään selvää, ei edes metsäasioissa Ruotsin ja Suomen välillä.

Kahdenvälinen yhteistyö kaipaa välillä pieniä sysäyksiä, joita voisi kutsua poliittiseksi tahdonilmaukseksi. Lisäksi tarvitaan rahaa voiteluaineeksi, joka mahdollistaa alkuun pääsyn ja toiminnan jatkumisen.

Uusissa kahdenvälisissä panostuksissa tarvitaan pitkäjänteisyyttä. Komitea oli valmis siirtymään sivuun vasta viiden vuoden kuluttua.

Voidaan todeta, että komitean rooli ”kahdenvälisenä mahdollistajana” ja edistäjänä on ollut erittäin tärkeä. Tieteellinen osallistuminen eli apurahahakujen ja arviointien hallinnointi on toiminut erittäin hyvin. Tavoitteena on ollut sujuva ja yksinkertaistettu hallinto.

Näiden tekijöiden yhteisvaikutuksen ansiosta Tandem Forest Values oli onnistunut hanke.

LOPUKSI

Esipuheessa huomautimme, että onnistunut kahdenvälinen yhteistyö perustuu keskinäiseen luottamukseen ja yhteistyön hyötyjen ymmärtämiseen – toisin sanoen siihen, että osapuolet tuntevat toisensa ja toistensa maat. Tandem Forest Values -ohjelmassa näin on käynyt, ja sillä on ollut suuri merkitys. Valokuva päätösseminaarista, jossa ministerit Bucht ja Leppä ovat Hanasaassa 1.6.2022, on tästä selkeä todiste.

*Vasemmalta Sven-Erik Bucht, Jari Leppä
ja Maria Wetterstrand*

OSA 2

OPITUT ASIAT
KAHDENVÄLISEN
METSÄNTUTKIMUKSEN
JATKOA VARTEN

TANDEM FOREST VALUES -ARVIOINTI

Seuraavassa luvussa on otteita konsulttiyhtiö Analysys Masonin tekemästä arvioinnista, joka koski Tandem Forest Values -ohjelman toteuttamista. Arviointi koskee kaikkia kolmea hakukierrosta (TFV I, II ja III: 2017–2022). Kolmannen kierroksen loppuraportointi valmistuu vuonna 2024. Arviointi esiteltiin syksyllä 2022.

Tandem Forest Values -ohjelman arvioinnissa on kolme tavoitetta:

- 1)** Selvitetään Ruotsin ja Suomen välisen metsäalan tutkimusyhteistyön jatkamisen arvo
- 2)** Annetaan suosituksia tutkimusrahoitustoiminnan toteutustapoihin, kun tavoitteena on pitkäkestoinen yliopistojen ja muiden tutkimusympäristöjen välinen metsäalaan liittyvä yhteistyö Ruotsissa ja Suomessa
- 3)** Tutkitaan, kuinka haku-, päätös- ja hallinnointiprosessit sekä tulosten seuranta toimivat, mitä asioita hauissa ja päätöksentekomenettelyssä on priorisoitu ja kuinka hyvin saapuneet hakemukset vastasivat tavoiteltua fokusta.

Ote keskittyy Tandem Forest Values -ohjelman toteuttamisen tuloksiin sekä tutkimusrahoitustoiminnan jatkamista koskeviin 14 suositukseen.

Arvioinnin kokonaisessa versiossa on selostettu myös käytettyjä tiedonkeruu- ja analysointimenetelmiä. Analysys Masonin arviointi on nimeltään ”14 rekommendationer för skogsforskning mellan Sverige och Finland”. Se on saatavana ladattavana sähköisenä versiona.

TANDEM FOREST VALUES TUOTTAÄ HYVIÄ TULOXSIA SUHTEESSA TULOSODOTUKSIIN JA TAVOITTEENASETTELUUN

Tuloksista käy selvästi ilmi, että kaikki vastaajat ovat erittäin tyytyväisiä TFV:n I, II ja III vaiheeseen, ja arvioijien kokonaisarvio on, että ohjelma tuottaa hyviä tuloksia suhteessa tulosodotuksiin ja tavoitteenasetteluun.

Arvioinnista käy lisäksi ilmi, että kahdenväliseen malliin liittyy useita etuja ja että Ruotsin ja Suomen välisen tutkimusyhteistyön jatkuminen on metsäalalle erittäin arvokasta. Toteutustapojen ja tulevan tutkimusrahoitustoiminnan osalta arvioijat ehdottavat, että työtä jatketaan TFV:n I, II ja III vaiheen muodostamalta hyvältä pohjalta ja otetaan huomioon ohjelman kehittämistä koskevat suositukset.

Ohjelman tuottamia pitkäaikaisia vaikutuksia on arvioijien näkemyksen mukaan vaikea mitata nykytilanteessa, mutta arvioijat katsovat, että jo nyt saadut tulokset viittaavat selvästi siihen, että ohjelma tukee pyrkimystä vahvistaa ja kehittää kahdenvälisiä tutkimusyhteistyöhankkeita kestävästi.

Raportissa arvioijat esittävät muutamia lainauksia haastatelluilta:

”Ohjelma on avannut uusia ovia”

”Apuraha tiivisti kahdenvälistä yhteistyötä ja sai aikaan tunteen samaan tutkimusryhmään kuulumisesta”

”TFV yhdistää Ruotsin ja Suomen toimijoita ennennäkemättömällä tavalla”

”Olen todella tyytyväinen joutuisaan ja yksinkertaiseen prosessiin”

”Emme olisi voineet suunnitella vastaavaa projektia ilman yhteistyötä ja rahoitusta. Tarvitsemme toistemme valmiuksia ja resursseja”

”Tämän tyyppinen rahoitus on tarpeellista, ja sitä arvostetaan”

YHTEENVETO

Tämän tyyppisen tutkimuspanoksen toteuttamisesta on saatu runsaasti hyödyllisiä kokemuksia. Näiden kokemusten pohjalta arvioijat ovat antaneet neljätoista suositustaan.

TULEVIA HAKUJA JA OHJELMIA KOSKEVAT SUOSITUKSET

1. Ylläpidetään kahdenvälistä yhteistyötä
2. Nimitetään kokonaisuudesta vastaava koordinaattori, joka toimii neutraalina osapuolena
3. Muodostetaan prosessin varhaisessa vaiheessa selkeä yhteinen käsitys ohjelman tavoitteista
4. Muodostetaan prosessin varhaisessa vaiheessa selkeä rakenne ohjelman eri osille
5. Kiinnitetään erityistä huomiota ohjelman toimikuntien ja valmisteluryhmien kokoonpanoon
6. Keskitytään pikemmin tutkimushankkeisiin kuin yksittäisten post doc -virkojen rahoittamiseen
7. Muodostetaan selkeät yhteydet metsäteollisuuteen ja muihin metsäalan yhteiskunnallisiin toimijoihin
8. Pidennetään hankkeiden kestoja
9. Huomioidaan sekä kvantitatiiviset että kvalitatiiviset arvot
10. Helpotetaan ja selkiytetään hakemusprosessia
11. Lisätään ja edistetään vuorovaikutusta ohjelman piirissä
12. Järjestetään opittuja asioita käsittelevä seminaari parhaiden käytäntöjen jakamisen edistämiseksi
13. Viestitään tutkimusohjelman tuloksista aktiivisesti
14. Edistetään yhteistyötä ja innovointia jatkamalla laaja-alaisia apurahahakuja

TANDEM FOREST VALUES I

TANDEM FOREST VALUES -OHJELMAN
VAIHEEN I TULOKSEEN LIITTYVIÄ
POHDINTOJA

Ensimmäisellä Tandem Forest Values -kierroksella saatiin kaikkiaan 72 hakemusta. Kahdestatoista rahoituksen saaneesta virasta kahdeksan liittyi teemaan "Uudet tuotteet" ja neljä teemaan "Kestävä metsänhoito".

TANDEM FOREST VALUES -OHJELMAN VAIHEEN I TULOKSEEN LIITTYVIÄ POHDINTOJA

- Saapuneista 72 hakemuksesta 44 liittyi teemaan "New Products and Processes" ja 28 teemaan "Sustainable Forest Management". Kahdestatoista rahoituksen saaneesta virasta kahdeksan liittyi teemaan "New Products and Processes" ja neljä teemaan "Sustainable Forest Management".
- Rahoittajien näkemyksen mukaan ohjelma on saanut aikaan läheistä ja hyvää vuoropuhelua valtiollisten ja yksityisten rahoittajien kesken ja vahvistanut luottamusta, mikä on jatkon kannalta arvokasta.
- Ruotsalaisten ja suomalaisten yliopistojen ja tutkimuslaitosten kesken on syntynyt uusia yhteistyömuotoja, ja aikaisempaa yhteistyötä on syvennetty. Suurin osa yhdessä rahoitusta hakeneista tunsivat toisensa entuudestaan mutta ei ollut aikaisemmin työskennellyt yhdessä. Rahoitus on tehnyt tällaisen yhteistyön mahdolliseksi.
- Ohjelma on tuonut mahdollisuuden jatkuvaan tutkimusyhteistyöhön ja yhteisten hankkeiden jatkamiseen, ja uusia tuleviin hankkeisiin liittyviä hakemuksia on jo lähetetty.

- Eri yliopistojen ja tutkimuslaitosten toisiaan täydentävä osaaminen, asiantuntemus ja resurssit ovat avanneet mahdollisuuksia sellaiseen tutkimukseen, joka ei olisi ollut toteutettavissa ilman yhteistyötä.
- Osa tuensaajista on nostanut esiin sen, että vaikka tutkija ei aina jääkään yliopistoon viran päätyttyä, eri yliopistojen opetushenkilöstö on yleensä muodostanut hyviä yhteyksiä ja onnistunut luomaan pohjan yhteistyön jatkamiselle.
- Hankkeisiin liittyviä artikkeleita on julkaistu sekä hankkeiden aikana että niiden päättymisen jälkeen.
- Yksi tuensaaja mainitsi jopa yhteisen patenttihakemuksen lähettämisen.

”Olemme laatineet useita apurahahakemuksia sekä Suomessa että Ruotsissa. Yksi sai rahoitusta Suomesta ja toinen oli teollisuuden rahoittama hanke Ruotsissa.”

Yksi tuensaaja Tandem Forest Values -ohjelman tuloksista

TANDEM FOREST VALUES - OHJELMAN VAIHEEN I TULOKSEEN LIITTYVIÄ POHDINTOJA

TFV I -vaiheen tuensaajille lähetettiin lokakuussa 2022 kysely, jonka tarkoituksena oli seurata tutkimushankkeiden tuloksia. Kysely lähetettiin 28:lle TFV I -tuensaajalle. Vastauksia tuli yksitoista.

**Pidätkö edelleen yhteyttä tutkimuskumppaneihisi
ja/tai teetkö yhteistyötä heidän kanssaan?**

”Julkaisemme edelleen yhdessä artikkeleita, ja yksi väitöskirjatutkija aikoo suorittaa tutkinnon lokakuussa yhteistyön pohjalta.”

”Meillä on meneillään useita kansainvälisiä TFV-kumppanien yhteistyöhankkeita.”

Ovatko tutkimustuloksesi, kontaktisi ja/tai muut TFV-ohjelmasta saadut kokemukset olleet tärkeitä tutkimustyösi jatkamisen kannalta?

”Sidosryhmät arvostivat tuloksia kovasti. Uskon myös, että tuloksilla oli suuri merkitys suunniteltaessa uutta hanketta, joka jatkaa TFV-rahoituksella aloitettua työtä, ja haettaessa sille rahoitusta.”

Onko hankkeesi tuloksista ja/tai yhteistyöstä ollut apua muissa tutkimushankkeissa?

”Yksi väitöskirjatutkijoistani hyödyntää edelleen osaa Åbo Akademin kanssa tehdyn yhteistyön tuloksista.”

”Useita apurahahakemuksia sekä Suomessa että Ruotsissa. Yksi sai rahoitusta Suomesta ja toinen oli teollisuuden rahoittama hanke Ruotsissa.”

TANDEM FOREST VALUES II

TANDEM FOREST VALUES -OHJELMAN
VAIHEEN II TULOKSEEN LIITTYVIÄ
POHDINTOJA

Puurakentaminen oli yksi Tandem Forest Values -ohjelman toisen hakukierroksen kolmesta pääteemasta. Kuvassa Arkkitehtitoimisto ALAn suunnittelema Helsingin keskustakirjasto Oodi.

TANDEM FOREST VALUES - OHJELMAN VAIHEEN II TULOKSEEN LIITTYVIÄ POHDINTOJA

- Toiseen hakuun tuli 45 hakemusta, joista yhdeksälle myönnettiin rahoitusta.
- KSLA:n ja suomalaisten rahoittajien välille on solmittu uusia yhteyksiä, mitä on pidetty erittäin arvokkaana. Tulevaa rajat ylittävää tutkimusta varten on nyt olemassa valmiit yhteyskanavat.
- Rahoitus on mahdollistanut yliopistojen ja tutkimuslaitosten välisen yhteistyön, ja tutkijat ovat voineet saada käyttöönsä osaamista, joka ei ole aikaisemmin ollut heidän ulottuvillaan. Tämä osaaminen ja asiantuntemus on koettu hankkeiden toteuttamisen kannalta ratkaisevan tärkeäksi.
- Vaikka hankkeet ovat vielä varhaisessa vaiheessa, yhteistyön ja hankkeiden jatkamisesta on jo käynnistetty keskustelua.
- Ohjelma on tarjonnut tutkijoille mahdollisuuden tehdä läheisempää yhteistyötä teollisuuden kanssa, ja sekä rahoittajat että tuensaajat pitävät erittäin arvokkaana sitä, että selkeä yhteys teollisuuteen ja muihin yhteiskunnallisiin toimijoihin on olemassa.
- Hankkeisiin liittyviä artikkeleita on julkaistu sekä hankkeiden aikana että niiden päättymisen jälkeen.

TFV II -vaiheen tuensaajille lähetettiin lokakuussa 2022 kysely, jonka tarkoituksena oli seurata tutkimushankkeiden tuloksia. Kysely lähetettiin 26:lle TFV II -tuensaajalle. Vastauksia tuli 10.

”Meillä on useita artikkeleita tasokkaissa aikakauslehdissä, ja artikkeleita siteerataan paljon. Hanke johti konkreettiseen ja tiiviiseen yhteistyöhön SLU:n ja Stora Enson kanssa.”

”Olemme todellakin saaneet uusia kontakteja ja oppineet paljon toisiltamme. Toivottavasti kumppanuudesta tulee pitkäaikainen.”

”Yhteensä neljä julkaisua ja PhD-väitöskirja tekeillä. Ja ennen kaikkea työmenetelmä kevyen, mekaanisen lujuusmateriaalin valmisteluun.”

”Meillä on kaksi piakkoin ilmestyvää julkaisua, yhteinen patenttihakemus ja edelleen jatkuvaa tutkimusyhteistyötä.”

Pidätkö edelleen yhteyttä tutkimuskumppaneihisi ja/tai teetkö yhteistyötä heidän kanssaan?

”Yhteisiä hankehakemuksia koko ajan, myös hankkeiden ulkopuolista yhteistyötä.”

”Suunnittelemme yhteisen pienoisseminaarin järjestämistä.”

Ovatko tutkimustuloksesi, kontaktisi ja/tai muut TFV-ohjelmasta saadut kokemukset olleet tärkeitä tutkimustyösi jatkamisen kannalta?

”Ohjelma avasi uuden tutkimuslinjan ja herätti mielenkiintoa.”

”Se on vaikuttanut tutkimusstrategiaamme ja -suuntautumiseemme, jonka mukaan kehitämme menetelmiä ja laitteita.”

Onko hankkeesi tuloksista ja/tai yhteistyöstä ollut apua muissa tutkimushankkeissa?

”Meidät esiteltiin kumppanien muulle verkostolle, jonka kanssa teemme nyt yhteistyötä.”

”Ei vielä, mutta uusi hakemus on käsittelyssä.”

”...suunnittelemme yhteistyön jatkamista tulevissa hankkeissa nykyisessä TFV-ryhmässä.”

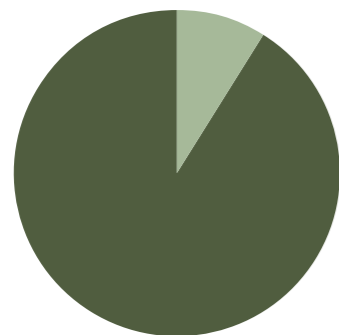

TANDEM FOREST VALUES -OHJELMAN
VAIHEIDEN I JA II YHTEENVETO

KYSELYN YHTEENVETO – TUENSAAJIEN VASTAUKSET

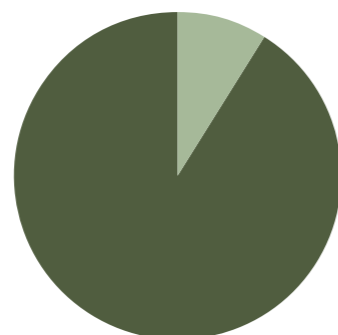
TANDEM FOREST VALUES I

Pidätkö edelleen yhteyttä tutkimuskumppaneihisi ja/tai teetkö yhteistyötä heidän kanssaan?

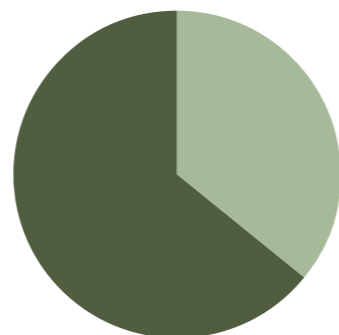
91% KYLLÄ
9% EI

Ovatko tutkimustuloksesi, kontaktisi ja/tai muut TFV-ohjelmasta saadut kokemukset olleet tärkeitä tutkimustyösi jatkamisen kannalta?

91% KYLLÄ
9% EI

Onko hankkeesi tuloksista ja/tai yhteistyöstä ollut apua muissa tutkimushankkeissa?

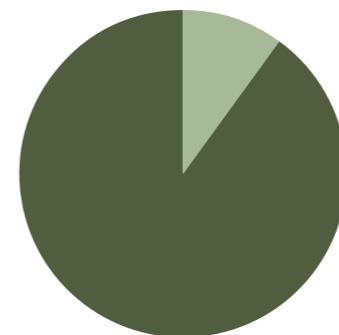

64% KYLLÄ
36% EI

Tandem Forest Values -ohjelman vaiheen III loppuraportti valmistuu vasta syksyllä 2024, joten tulokset eivät ole mukana arvioinnissa.

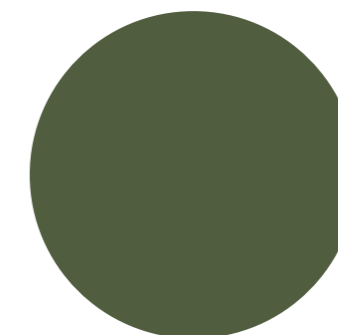
TANDEM FOREST VALUES II

Pidätkö edelleen yhteyttä tutkimuskumppaneihisi ja/tai teetkö yhteistyötä heidän kanssaan?

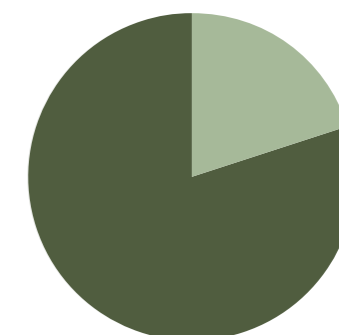
90% KYLLÄ
10% EI

Ovatko tutkimustuloksesi, kontaktisi ja/tai muut TFV-ohjelmasta saadut kokemukset olleet tärkeitä tutkimustyösi jatkamisen kannalta?

100% KYLLÄ
0% EI

Onko hankkeesi tuloksista ja/tai yhteistyöstä ollut apua muissa tutkimushankkeissa?

80% KYLLÄ
20% EI

TANDEM FOREST VALUES JA HAASTEET JATKOSSA – TFV I- JA TFV II -TUENSAAJIEN KOKEMUKSIA JA POHDINTOJA

TFV I- ja TFV II -tuensajia pyydettiin kyselyissä pohtimaan, mikä on heidän mielestään ollut TFV:n suurin arvo ja mitä mahdollisia haasteita he näkevät Ruotsin ja Suomen metsäntutkimusyhteistyön jatkumiselle.

Tandem Forest Values -ohjelman suurin arvo

- Rahoitus uransa alkuvaiheessa oleville tutkijoille, jotka tarvitsevat kipeästi tukea saadakseen asemansa vakiinnuttamiseen tarvittavaa kokemusta ja kontakteja.
- Yhteistyön aktiivisuus ja syventäminen ei vain teoriassa vaan myös käytännössä, sillä osapuolet ovat voineet vierailla toistensa luona ja tehdä yhteistyötä.
- Tunne kuulumisesta suurempaan tutkijaryhmään, jolla on tiiviin yhteistyön kautta laaja-alaisempaa osaamista.
- Ainutlaatuinen mahdollisuus saada käyttöön tasokasta osaamista ja tutkijavaihto, joka tekee tutkimusaiheista laaja-alaisempia. Tämä voi puolestaan johtaa uusiin ideoihin tulevista tutkimusehdotuksista.

Tuensaajien näkemät mahdolliset haasteet

- Kansalliset rahoituksen leikkaukset sekä kahdenvälisen tutkimusohjelmien rahoitus vaikeina aikoina.
- Nuoremmilla tutkijoilla on pienempi verkosto ja siirtyminen erittäin kokeneista tutkijoista nuorempiin saattaa aiheuttaa haasteita verkostoitumisessa.
- Useilta rahoittajilta hankkeelle saatava rahoitus voi aiheuttaa rahoituksen kestoon liittyvää epävarmuutta, ja eri rahoittajilla voi olla erilaiset ehdot.

TANDEM FOREST VALUES III

Tandem Forest Values -ohjelman kolmannella kierroksella painotettiin vastuullisia arvoketjuja ja uusia tuotteita. Kuvassa puupohjainen muovirae, jota suomalaisyhtiö Woodly valmistaa pakkausteollisuudelle.

TANDEM FOREST VALUES -OHJELMAN VAIHEEN III TULOKSEEN LIITTYVIÄ POHDINTOJA

Saavutetut tulokset:

- Kolmanteen hakuun tuli 40 hakemusta, joista neljälle myönnettiin rahoitusta.
- Formasin sekä Suomen Akatemian ja muiden suomalaisten rahoittajien välille on solmittu uusia yhteyksiä, mitä on pidetty erittäin arvokkaana. Tulevaa rajat ylittävää tutkimusta varten on nyt olemassa valmiit yhteyskanavat.
- Rahoitus on mahdollistanut yliopistojen ja tutkimuslaitosten välisen yhteistyön, ja tutkijat ovat voineet saada käyttöönsä osaamista, joka ei ole aikaisemmin ollut heidän ulottuvillaan. Tuensaajat ovat kokeneet tämän osaamisen ja asiantuntemuksen hankkeiden toteuttamisen kannalta ratkaisevan tärkeäksi. Yksi tuensaajista mainitsi, että innovointiin tarvitaan eri taustoista tulevia tutkijoita.
- Ohjelma on tarjonnut tutkijoille mahdollisuuden tehdä läheisempää yhteistyötä teollisuuden kanssa, ja sekä rahoittajat että tuensaajat pitivät erittäin arvokkaana sitä, että selkeä yhteys teollisuuteen ja muihin yhteiskunnallisiin toimijoihin on olemassa.
- Kaikki tuensaajat kertoivat, ettei hanke olisi toteutunut nykyisessä muodossaan ilman TFV-ohjelman vaihetta III. Tuensaajien mukaan he olisivat joutuneet jakamaan tutkimuksensa tai panemaan kysymyksenasettelun uusiksi.

Odotetut tulokset:

- Rahoittajat toivovat, että tämä haku edistää Ruotsin ja Suomen osaamista tutkimusalueilla ja vahvistaa niiden asemaa kansainvälisesti. Rahoittajien mukaan hankkeet tukevat alojen tulevia asiantuntijoita.
- Rahoittajat toivovat, että hankkeiden tuloksia voidaan hyödyntää päätöksenteossa, elinkeinoelämässä, uusissa liiketoimissa ja kestävänsä metsätalouden vahvistamisessa.

OHJELMAN VAHVUUDET JA HAASTEET

Keskustelemassa Juha Hyyppä (Geodeettinen laitos) ja erikoistutkija Saija Huuskonen (Luonnonvarakeskus LUKE), jotka osallistuivat omiin Tandem Forest Values (TFV II) -rahoitusta saaneisiin hankkeisiinsa. Maria Wetterstrand (oikealla) toimi moderaattorina Hanasaarella 1.6.2022 järjestetyssä seminaarissa.

YHTEENVETO TANDEM FOREST VALUESIN VAHVUUKSISTA JA HAASTEISTA, JOITA VASTAAJAT OVAT HAASTATTELUISSA PAINOTTANEET

Selkeä ja yhteinen tavoitteenasettelu luo myönteiset edellytykset yhteistyölle ja viestinnälle: Rahoittajien yhteinen panostus helpotti ohjelman toteutuksen suunnittelemista, ja vastaajat kokivat, että näin muodostettu selkeä tavoitteenäkemys loi myönteiset edellytykset yhteistyölle ja viestinnälle TFV:n piirissä.

Yhteistyö kaikilla tasoilla tehostaa toteutusta: Rahoittajat, valmisteluryhmä ja tuensaajat kertoivat kokeneensa, että ohjelman puitteissa tehtiin tehokasta yhteistyötä. Yhteiset tavoitteet, selkeä rakenne, toimiva koordinointi ja hallinto ovat rahoittajien ja valmisteluryhmän mukaan auttaneet parantamaan tehokkuutta. Tuensaajat katsoivat, että molemmissa maissa tutkijat tuntevat samat käsitteet ja heidän työskentelytavoissaan on suuria yhtäläisyyksiä. Siten suomalaisessa tai ruotsalaisessa kontekstissa tehty tutkimus muodostuu konkreettiseksi, ja tuloksia on alalla helpompi ottaa käyttöön. Lisäksi vastaajat kertoivat, että ohjelman pieni-muotoisuus (verrattuna esimerkiksi suuriin EU-ohjelmiin) ja helppo hakuprosessi yhdistettynä kummankin maan samankaltaisiin arvoihin ja työtapoihin helpottavat tehokkaan yhteistyön aikaansaamista.

Paikallisiin oloihin vahvasti fokusoitu tutkimusohjelma auttaa vahvistamaan kilpailukykyä: Ohjelmassa on monia piirteitä, jotka tukevat sen roolia Ruotsin ja Suomen metsäteollisuuden kilpailukyyn kohottajana. Vastaajat tuovat esille erityisen tärkeinä asioina tehoon yhteistyön, alueellisen fokuksen tarjoaman konkreettisemmän kysymyksenasettelun sekä yhteyden teollisuuteen.

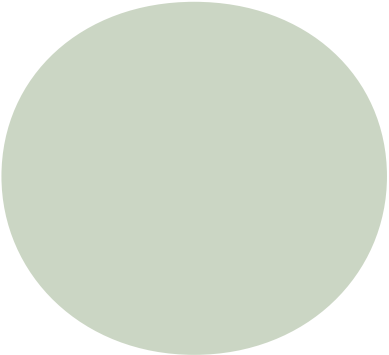
Hakujen laaja-alaisuus edistää innovointivoimaa ja yhteistyön mahdollisuuksia: Hakijat suhtautuivat kolmannen hakukierroksen laaja-alaiseen muotoiluun myönteisesti, sillä se edistää yhteistyön vahvistamista ja osallisuutta. Laaja-alaisemman muotoilun katsotaan myös lisäävän luovuutta ja innovointia. Joskus tarvitaan selkeä fokus täsmällisten tulosten saamiseksi, mutta aiheen liiallinen rajaaminen hankaloittaa elinkeinoelämän ja tutkimuksen välisen yhteyksien muodostamista.

Tutkimushankkeet ovat johtaneet yhteistyön jatkumiseen: TFV I- ja TFV II -tuensaajien seurantakyselyssä valtaosa vastaajista oli sitä mieltä, että heidän tutkimushankkeensa olivat johtaneet yhteistyön jatkumiseen sekä uusina hakemuksina että epävirallisemmissa muodoissa.

Tahto ja joustavuus edistävät ohjelman kehittämistä: Arvioijien mukaan rahoittajilla on selkeä tahto kehittää ohjelmaa jatkuvasti. Arvioijien mielestä koordinaattorit ja rahoittajat ovat ottaneet ensimmäisen arvioinnin yhteydessä esiin nostetut suositukset huomioon, mikä on tukenut ohjelman kehittämistä myönteiseen suuntaan.

YHTEENVETO
TANDEM FOREST
VALUESIN
HAASTEISTA, JOITA
VASTAAJAT OVAT
HAASTATTELUISSA
PAINOTTANEET

Heterogeeninen rahoittajaryhmä: Yksityisten ja valtiollisten sekä suomalaisten ja ruotsalaisten rahoittajien yhdistelmä tuo useita tärkeitä etuja: esimerkiksi erilaiset ohjelman rakennetta ja tutkimustulosten painotusta koskevat näkökulmat pääsevät paremmin esiin. Sekä rahoittajat että tuensaajat ovat kuitenkin tuoneet esille, että rahoittajien heterogeenisyys on myös haaste. Haaste muodostuu siitä, että rahoittajien erilaisia perspektiivejä täytyy lähentää tehokkaasti, sekä siitä, että tuensaajien on hallittava erilaisia rahoitusrakenteita ja sääntöjä.

Tutkijoiden liikkumiseen maiden välillä liittyvät käytännön näkökohdat: Monet tuensaajat nostavat esiin TFV I:n post doc -virkoihin liittyvät käytännön asioita koskevat haasteet, kuten maahanmuuttoviraston kanssa asiointin, asunnon löytämisen sekä maiden välillä tapahtuvan palkanmaksun. TFV II:n käytännön ongelmat näyttäytyivät lievempinä, mutta vastaajat kokivat vaikeaksi sen, etteivät tutkijat tienneet etukäteen, kuka heidän hankkeensa rahoittaisi. Sen vuoksi he eivät tienneet ennakkoon kaikkia edellytyksiä, esim. sitä, miten suuren prosenttiosuuden he voisivat varata yleiskuluihin. Lisäksi TFV II:n ruotsalaiset ja suomalaiset rahoittajat toimivat eri tavoilla: ruotsalaiset rahoittajat antoivat rahoituksen suoraan kahdeksi vuodeksi, kun taas suomalaiset antoivat rahoitusta yhdeksi vuodeksi kerrallaan, mikä vaikeutti tuensaajien suunnittelutyötä.

Ohjelman post doc -virkojen täyttämistä koskevat kehykset: Tuensaajat kokivat haastavaksi löytää sopiva ehdokas ja asettaa hänet post doc -tutkijan virkaan ohjelman aikataulun puitteissa.

Rahoitettavia hankkeita koskeva viestintä: Rahoittajat korostavat, että he haluaisivat mielellään Tandem Forest Values -ohjelman jatkuvan, mutta tällä hetkellä ei ole ulkoisesti riittävän selvää, mitkä hankkeet on toteutettu ja mitä niillä on saavutettu. Rahoittajien mielestä selkeämpi viestintä ohjelman vaikutuksista olisi edistänyt ohjelmaa niin, että useammat pääsisivät osallisiksi sen tuloksista.

The image shows two female scientists in white lab coats working in a greenhouse. The scientist on the left has long brown hair and is looking down at a tablet she is holding. The scientist on the right has dark hair and glasses, and is pointing her right hand towards a plant branch. She is also holding a tablet. The background is filled with various green plants, including large palm-like leaves and smaller leafy plants. The lighting is bright and natural, suggesting an indoor greenhouse environment.

TULEVIA HAKUJA JA OHJELMIA
KOSKEVAT SUOSITUKSET

ARVIOIJAT NOSTAVAT ESILLE 14 SUOSITUSTA, JOTKA ON OTETTAVA HUOMIOON TULEVIEN HAKUJEN JA OHJELMIEN SUUNNITTELUSSA

Suosituksilla pyritään antamaan tutkimusrahoituksen toteutusta koskevia neuvoja, kun tavoitteena on Ruotsin ja Suomen yliopistojen ja muiden tutkimusympäristöjen välinen pitkäkestoinen yhteistyö metsäalalla. Tarkoituksena on siis vaikuttaa TFV:n tulevien hakujen kehittämiseen ja jalostamiseen. Arvioijat toivovat myös, että suositukset voisivat auttaa uusien ohjelmien laatisemisessa niin, että TFV:stä opitut asiat hyödyttäisivät myös muita tutkimusohjelmia.

Suosituksia 1–5 perustuvat TFV I:stä, II:sta ja III:sta saatuihin myönteisiin kokemuksiin, ja niissä pyritään korostamaan sitä, kuinka tärkeää on hyödyntää näitä onnistuneita menettelytapoja myös jatkossa. Suositus 6 perustuu TFV I:ssä, II:ssa ja III:ssa käytetyistä tutkimusvälineistä saatuihin kokemuksiin ja välittää vastaajien toiveen, että tutkimushankkeet vastaisivat selkeämmin ohjelman tavoitteenasettelua. Suositukset 7–14 perustuvat TFV I:stä, II:sta ja III:sta sekä muista ohjelmista saatuihin näkemyksiin, ja niiden tarkoituksena on kehittää ja jalostaa tulevia hakuja.

Suosituksia esitellään tarkemmin seuraavilla sivuilla.

TULEVIA HAKUJA JA OHJELMIA KOSKEVAT SUOSITUKSET

1. Ylläpidetään kahdenvälistä yhteistyötä

Vastaajat olivat yksimielisiä siitä, että kahdenvälisen mallin edut olivat haittoja suurempia ja että juuri Ruotsin ja Suomen välinen yhteistyö metsäntutkimuksessa on arvokasta. Myös rahoittajat pitivät Ruotsin ja Suomen välistä kahdenvälistä yhteistyötä alueen kannalta erittäin hyödyllisenä, sillä malli varmistaa rahoituksen kohdistumisen ruotsalaisille ja suomalaisille tutkijoille ja sen, että tutkimuskohteiksi valikoituvat paikalliset kysymykset. Muita esiin tuotuja etuja:

- Kahdenvälinen malli täydentää merkittävästi muita suuria ohjelmia (esim. Pohjoismaiden tai EU:n tasolla).
- Suomalaisen ja ruotsalaisen kulttuurin läheisyys helpottaa yhteistyötä.
- Kun osallistuvia maita on vain kaksi, tämä tuo yhteistyöhön joustavuutta, tehokkuutta ja epäbyrokraattisuutta. Ohjelmissa, joissa on useita osallistujamaita, yhteinen nimittäjä voi olla melko pieni, ja tämä voi tehdä hankkeista tehottomia.
- Ruotsissa ja Suomessa metsä, metsän käsittely ja metsän yhteiskunnallinen rooli ovat hyvin samankaltaisia, mikä luo hyvän pohjan yhteisille näkemyksille ja tuo tehokkuutta tutkimuskysymysten valintaan, tutkimusprosessiin ja tutkimustulosten soveltamiseen.

Vastaajat toivat kuitenkin esiin eräitä kahdenvälisen mallin haittapuolia. Tällaisia ovat mahdollinen näkökulmien ja osaamisen monimuotoisuuden puute sekä yhdenmukaistamisen riski. Näiden riskien vähentämiseksi ehdotetaan, että ohjelmassa helpotetaan vaihtoa muiden tutkimusohjelmien kanssa, esim. yhteisten konferenssien, seminaarien tai työpajojen avulla.

Kaikille haastatelluille tuensaajille esitettiin seuraava hypoteettinen kysymys: "Jos yhteistyön piiriin kuuluisi vielä yksi maa lisää, mikä se olisi?" Vastauksissa relevantteina maina tai alueina pidettiin seuraavia: Saksa, Kanada, Baltia, Norja ja Itävalta.

Arvioijat painottavat, että kahdenvälistä mallia koskeva kysymys on suhteutettava tulevien hakujen tavoitteenasetteluun. Kahdenvälistä mallia tulee tarkastella odotettujen tulosten mukaan.

2. Nimitetään kokonaisuudesta vastaava koordinaattori, joka toimii neutraalina osapuolena

Kaikki TFV I- ja II-arvioinnin vastaajat tuntuivat olevan erittäin tyytyväisiä KSLA:n työhön TFV I:n ja II:n koordinaattorina. Erityisen tärkeänä pidettiin sitä, että koordinaattori koetaan neutraaliksi osapuoleksi ja että se ottaa ohjelmasta kokonaisvastuun.

Myös TFV III -tuensaajat ovat olleet erittäin tyytyväisiä Formasin ja Suomen Akatemian työhön TFV-ohjelman vaiheen III koordinaattoreina. Koordinaattorit itse ovat sen sijaan kokeneet, että haun hybridivalmistelujen hoitaminen oli hallinnollinen haaste. Tämä tarkoitti sitä, että toinen osapuoli vastaanotti hakemukset ja huolehti valmisteluista, kun taas toinen vastasi paneelikokouksista. Esille nostettiin se, että osapuolten välistä aiesopimusta laadittaessa on tärkeää saada mukaan hallinnollisista asioista tietävä henkilö, jotta hallinnollisesta puolesta ei tule aivan liian haastavaa, jos koordinaattoreita on useampi.

3. Muodostetaan prosessin varhaisessa vaiheessa selkeä yhteinen käsitys ohjelman tavoitteista

Vastaajat mainitsivat TFV:n eduksi ohjelman selkeän tavoitenäkymän. Tavoitteenasettelun koettiin helpottavan sekä rahoittajien yhteistyötä että ohjelmaan liittyvää viestintää hakijoille ja muille sidosryhmille. Eräitä haastatteluissa esiin tulleita näkökohtia olivat seuraavat TFV:n tavoitteet:

- Pitkäaikaisten suhteiden luominen Ruotsin ja Suomen välille, rahoittajien keskuuteen ja tutkijoiden keskuuteen
- Pohjoismaisen metsäteollisuuden ja muiden metsäalan yhteiskunnallisten toimijoiden tukeminen
- Ruotsalaisen/suomalaisen äänen vahvistaminen kansainvälisissä yhteyksissä
- Mahdollisuuden antaminen nuorille tutkijoille muodostaa verkostoja ja hankkia tutkimusmeriittejä
- Yhteisen näkemyksen muodostaminen metsän roolista hiilinieluna

4. Muodostetaan prosessin varhaisessa vaiheessa selkeä rakenne ohjelman eri osille

TFV:n ja kahden ensimmäisen hakuvaiheen rakenne koettiin erittäin hyväksi, ja tämä on vastaajien mielestä ollut ohjelman onnistumisen kannalta tärkeä näkökohta. Keskeisenä pidettiin sitä, että on tärkeä luoda varhaisessa vaiheessa selkeä rakenne ohjelman kaikille osille, esim. rahoitusta, rahoittajien tapaamisista ja koordinoitua, valmisteluryhmän nimittämistä ja ryhmän työskentelyä sekä hakujen ja maksujen koordinoitua ja hallinnoitua koskevat säännöt. Tätä rakennetta laadittaessa on otettava huomioon osapuolten erilaiset näkemykset ja sisäiset säännöt (mikä on erityisen tärkeää, kun rahoittajia on useita). Rakenteen on myös oltava mahdollisimman yksinkertainen, jotta kaikkien osapuolten on helppo toimia ja jotta vältetään väärinkäsitykset ja tehottomuus. Selkeä rakenne on tärkeä myös hakijoiden näkökulmasta, ja tutkijat toivovat selkeitä vaatimuksia ja sääntöjä esimerkiksi siitä, mitä vaatimuksia hakemukselle on asetettu ja mitkä ovat sallitut kustannukset.

5. Kiinnitetään erityistä huomiota ohjelman toimikuntien ja valmisteluryhmien kokoonpanoon

Monet vastaajat totesivat olleensa erittäin tyytyväisiä ohjelman toimikuntien ja valmisteluryhmien kokoonpanoon ohjelman kaikissa haisuissa ja katsoivat ryhmien kokoonpanon edistyneen ohjelman onnistunutta toteutusta. Ohjelman toimikuntien ja valmisteluryhmien jäseniä pidettiin pätevinä, sitoutuneina ja yhteistyökykyisinä, ja heillä katsottiin olevan hyvä käsitys ohjelman tavoitteista. Arvioijat suosittelivatkin, että TFV I:stä, II:sta ja III:sta saaduille näiden ryhmien kokoonpanoa koskeville kokemuksille annettaisiin keskeinen sija ohjelman kehittämisessä.

6. Keskitytään pikemmin tutkimushankkeisiin kuin yksittäisten post doc -virkojen rahoittamiseen

Suuri enemmistö vastaajista on esittänyt ajatuksia ja pohdintoja eri tutkimusvälineiden hyvistä ja huonoista puolista. Parhaasta välineestä ei ole yksimielisyyttä, mutta monet vastaajat ehdottivat, että TFV-yhteistyön tulevassa vaiheessa tulisi keskittyä enemmän tutkimushankkeisiin kuin post doc -virkoihin. Seuraavassa on esitetty lyhyesti haastatteluissa esiin tulleita eri tutkimusvälineisiin liittyviä pohdintoja.

Post doc -virat

– Monet vastaajat painottavat sitä, kuinka tärkeää on löytää post doc -virkaan oikea henkilö. Henkilön on pystyttävä hyödyttämään molempia yliopistoja ja liikkumaan niiden välillä. Monien vastaajien mielestä maiden välillä liikkuminen voi vaikuttaa teoriassa yksinkertaiselta, mutta henkilöiden motivointi ympäristön vaihtamiseen sekä käytännön asioiden, kuten asunnon ja viisumin, järjestäminen voi olla vaikeaa. Monet pitivät myös erittäin tärkeänä sitä, että hakuilmoituksesta kävi ilmi, että tutkijan olisi tarkoitus liikkua maiden välillä. Jotta oikean henkilön etsimiseen olisi aikaa, monien vastaajien mielestä olisi tärkeää, että joko hakijalla olisi virkaa varten jo mielessä joku henkilö tai viran alkamispäivämäärän kohdalla joustettaisiin niin, että oikea henkilö ehdittäisiin löytää.

– Post doc -viran etuina tuotiin esiin varsinkin se, että post doc -tutkija on jo kokenut ja siten valmis tuottamaan tuloksia heti alusta asti ja että tutkija voi rikastuttaa uutta ryhmäänsä arvokkaalla osaamisella. Eräs vastaaja katsoi, että kahden post doc -tutkijan valinta, yksi kummastakin yliopistosta, edistäisi enemmän maiden välisten pitkäaikaisen suhteiden luomista. Lisäksi vastaajat nostivat esiin haittapuolia, joita post doc -virkoihin liittyy tutkimusvälineenä. Riski yhteen henkilöön panostamisesta ja siitä, että tämä henkilö saattaa jättää alueen virkatehtävän päätyttyä, mainittiin useita kertoja ja tuotiin esiin yhtenä post doc -virkojen merkittävimmistä haasteista heti käytännön vaikeuksien jälkeen.

Tutkimushankkeet

– Useat vastaajat katsoivat, että tutkimushankkeiden rahoituksella on post doc -virkoja selkeämpi yhteys TFV:n maiden välisiä pitkäkestoisia suhteita koskeviin tavoitteisiin. Näistä hankkeista arvioidaan olevan ryhmälle yksittäistä henkilöä enemmän hyötyä, mikä tarjoaa laajemman pohjan osaamisen kehittämiseksi ja samalla vähentää riskiä, että osaaminen poistuu alueelta ja että suhteet jäävät lyhytaikaisiksi. Tutkimushankkeet voivat myös tarjota mahdollisuuden sille, että rahoitukseen osallistuisi sekä nuoria että kokeneempia tutkijoita, ja tätä eräät vastaajat pitivät etuna.

Väitöskirjatutkijoiden vaihto

– Eräs vastaaja esitti idean, että valittaisiin yksi tai useampi loppuvaiheessa oleva väitöskirjatutkija ja lähetettäisiin heidät vaihtoon toisessa maassa olevalle yhteistyökumppanille.

7. Muodostetaan selkeät yhteydet metsäteollisuuden ja muihin metsäalan yhteiskunnallisiin toimijoihin

Monien vastaajien mielestä olisi hyvä saada metsäteollisuus ja muut metsäalan yhteiskunnalliset toimijat paremmin osallisiksi TFV-ohjelmaan. Teollisuuden ja muiden metsäalan toimijoiden tiiviimpi kytkeminen tutkimushankkeisiin auttaisi muun muassa selvittämään relevantteja tutkimuskysymyksiä ja helpottaisi tulosten testaamista ja täytäntöön panemista. Ruotsin energiaviranomainen nousi vastauksissa esiin esimerkkinä tutkimuksen rahoittajasta, joka vaatii selkeää yhteyttä tutkimuksen ja elinkeinoelämän välillä. Lisäksi esiin nousi useita potentiaalisia haasteita, joita liittyy läheiseen kytkökseen teollisuuden kanssa. Tällaisia ovat esimerkiksi immateriaalioikeuksiin sekä datan ja teknologian saatavuuteen liittyvät kysymykset. Tehokkaan yhteistyön aikaansaamiseksi tutkimushankkeissa on tärkeää tehdä varhaisessa vaiheessa selväksi, millaista yhteistyötä on tarkoitus tehdä, mitä tietoja jaetaan, kuka osallistuu milläkin panoksella ja kenellä on oikeudet tulokseen.

8. Pidentetään hankkeiden kestoa

Tämän tyyppisen tutkimusyhteistyön optimaalisesta ajallisesta kehyksestä on esitetty useita erilaisia näkökohtia. Osa vastaajista oli sitä mieltä, että kahden vuoden kehys antaa riittävästi aikaa hankkeen käynnistämiseen ja vauhtiin saattamiseen mutta että aika on samalla riittävän lyhyt, jotta tahti pysyy yllä ja yhteistyö on tehokasta. Suurempi määrä vastaajista toivoi kuitenkin pidempää kuin kahden vuoden jaksoa. Yksi rahoittajista totesi, että sen muiden tutkimusrahoitusohjelmien vakiopituus on viisi vuotta, koska tällöin tutkijat uskaltavat todella panostaa hankkeeseen. Muut pitivät pidempiä hankkeita parempina, koska tämä vähentää hakemusten kirjoittamiseen kuluvan ajan osuutta kokonaisuudesta tutkimukseen käytettävän ajan eduksi. Lisäksi osa vastaajista toi esiin sen, että pitkäaikainen vakaus ja pidemmät ajalliset kehykset ovat tärkeitä laadukkaana tutkimuksen harjoittamisen kannalta. Yksi vastaaja katsoi, ettei ajallista kehystä pitäisi määrittää ennakkoon, vaan hakijan pitäisi voida ehdottaa aikataulua kyseisen hankkeen tarpeiden perusteella.

Arvioijat suosittelivat, että tarkastellaan mahdollisuutta hankkeajan jatkamiseen ja että pohditaan varsinkin mallia, jossa ajallinen kehys on kaksi plus kaksi vuotta. Tällaisessa mallissa tutkijat hakisivat rahoitusta kahdeksi vuodeksi siten, että tätä olisi mahdollisuus jatkaa vielä kahdella vuodella, mikäli ennakkoon määritetyt kriteerit täyttyvät. Tällaisessa mallissa yhdistyvät lyhyemmän ja pidemmän ajallisen kehyksen edut. On tärkeä ottaa huomioon, että pidempään ajalliseen kehykseen liittyy enemmän vaatimuksia valmisteluryhmän työn ja hakijoiden arvioinnin suhteen.

9. Huomioidaan sekä kvantitatiiviset että kvalitatiiviset arvot

Tutkimuksen arvon mittaamiseen on olemassa useita standardisoituja mittareita. Näitä ovat esimerkiksi julkaisujen, siteerausten ja patenttien määrä. TFV:ssä on tavoiteltu – ja saavutettu – useita tällaisia kvantitatiivisia tuloksia. Ohjelma tuottaa useita muitakin tärkeitä arvoja, joita ovat uusien yhteyshenkilöiden määrä, suhteiden syveneminen ja toisen maan kontekstin parempi ymmärrys. Näitä arvoja on vaikeampi mitata, mutta ne ovat ohjelman tavoitteenasettelun kannalta erittäin tärkeitä. Siksi arvioijat suosittelivat selkeämpää ja strukturoidumpaa työskentelytapaa TFV:n tuottaman arvon analysointiin ja raportointiin.

10. Helpotetaan ja selkiytetään hakemusprosessia

Jotkut vastaajista ovat ehdottaneet hakemusprosessin helpottamista hakijoiden kannalta. Menettely voitaisiin järjestää toisella tavalla, esim. esivalinnalla siten, että hakijat lähettävät ensin lyhyen hakemuksen, jonka he ensimmäisen hyväksynnän jälkeen laajentavat täysimittaiseksi hakemukseksi. Lisäksi toivotaan hakemusmalleja, tietoa sivujen enimmäismäärästä sekä sähköistä allekirjoitusta. Rahoittajat, valmisteluryhmä ja hakijat toivat esiin myös huolellisesti laaditun hakuilmoituksen tärkeyden, sillä selkeä ja täydellinen hakuilmoitusteksti, joka vastaa ohjelman tavoitteenasettelua, vähentää yhtäältä sitä riskiä, että saadaan epärelevanteiksi osoittautuvia hakemuksia, ja toisaalta hakijoiden väärin odotusten riskiä. Useat vastaajat olivat sitä mieltä, että jonkinlainen matchmaking-tapahtuma ennen haun julkistamista auttaisi tutkijoita löytämään potentiaalisia yhteistyökumppaneita ja elvyttämään tai vahvistamaan jo aiemmin muodostettuja yhteyksiä.

11. Lisätään ja edistetään vuorovaikutusta ohjelman piirissä

Post doc -tutkijoiden välisen ja tutkimushankkeiden välisen vuorovaikutuksen määrä tuotiin esiin tehokkaana tapana luoda uusia yhteyksiä, levittää osaamista maiden välillä ja tutkijoiden kesken sekä tuottaa edelleen uusia yhteistyömuotoja. Lisäksi toivottiin lisää tukea hakijoiden ja ympäröivän yhteiskunnan välisen vuorovaikutuksen lisäämiseen. Mahdollisina työkaluina mainittiin yhteiset konferenssit, työpajat, opintokäynnit ja seminaarit.

12. Järjestetään opittuja asioita käsittelevä seminaari parhaiden käytäntöjen jakamisen edistämiseksi

Eräät rahoittajista ovat ehdottaneet strukturoitua tilaisuutta, jossa tarkasteltaisiin ohjelmasta saatuja kokemuksia. Tällaisia opittuja asioita koskevia seminaareja järjestetään usein suurten julkisella rahoituksella toteutettujen hankkeiden päätöksen yhteydessä, ja arvioijilla on hyviä kokemuksia tämän tyyppisestä toiminnasta. Niissä voidaan jakaa opittuja asioita ja määrittää parhaita käytäntöjä, joita voidaan sitten käyttää tulevan rahoitustoiminnan tukemiseen. Lisäksi toivottiin tuensaajien keskinäistä seminaaria. Tällaisen tapahtuman tarkoituksena on, että tutkijat saavat mahdollisuuden jakaa kokemuksiaan ja parhaita käytäntöjä tutkimusvälineeseen liittyvien käytännön asioiden osalta sekä hakemusten rakenteeseen ja strategiaan sekä tutkimuksen järjestämiseen liittyviä kokemuksia. Opittuja asioita koskeva seminaari voidaan järjestää eri tavoin, esim. fyysisesti tai virtuaalisena työpajana. Seminaarin tuloksista tulisi mahdollisuuksien mukaan laatia lyhyt ja ytimekäs raportti, jota voidaan jakaa asianosaisille toimijoille.

13. Viestitään tutkimusohjelman tuloksista aktiivisesti

Monet rahoittajat nostavat esiin, että he haluaisivat mielellään TFV-ohjelman jatkuvan. Samalla kuitenkin korostetaan, ettei ole ulkoisesti riittävän selvää, mitkä hankkeet on toteutettu ja mitä niillä on saavutettu, ja että tähän pitää puuttua. Aiemmin rahoitusta saaneiden hankkeiden ja niiden tulosten näkyyden parantaminen useilta tahoilta on tärkeä osa ulkoista viestintää, jotta teollisuus, yliopistot ja tutkimuslaitokset sekä muut sidosryhmät saavat yhteyden tuensaajiin. Lisäksi selkeämpi viestintä siitä, mitä TFV-ohjelman jatkosta on suunniteltu, olisi selventänyt ohjelmassa aiemmin tehtyä työtä sekä tulevia tavoitteita.

14. Edistetään yhteistyötä ja innovointia jatkamalla laaja-alaisia apurahahakuja

Niin tuensaajat, rahoittajat kuin valmisteluryhmien edustajat nostivat esille kolmannen haun laaja-alaisen muotoilun myönteisenä seikkana. Heidän mukaansa laaja-alainen hakuilmoitus edistää yhteistyötä ja eri aspektien sisällyttämistä tutkimukseen. Laaja-alaisemman muotoilun katsotaan myös lisäävän luovuutta ja innovointia hankkeissa. Haastatellut suosittelevatkin laaja-alaisen hakujen jatkamista monitieteellisten hankkeiden tukemiseksi.

An aerial photograph of a dense forest, showing a variety of green shades from dark to light. The trees are packed closely together, creating a textured canopy. Two lines of white text are overlaid on the right side of the image.

OSA 3

LIITTEET

LIITTEET 1-3
RAHOITUSTA SAANEET
HANKKEET

LIITE 1: TFV-OHJELMAN VAIHEESSA I RAHOITUSTA SAANEET HANKKEET

HANKKEEN NIMI	TUENSAAJA
1. Future Genes: Resilient future forests via genomics on adaption to climate in natural forests and breeding populations	Katri Kärkkäinen (LUKE), Harry Wu (SLU)
2. Strongly adsorbed polymer layers for modification of cellulose surfaces towards new functional materials (STRONGAD)	Janne Laine (Aalto University), Eero Kontturi (Aalto University), Torbjörn Petterson (KTH)
3. ValueConnect	Peter Högberg (SLU), Gun Lidestav (SLU), Teppo Hujala (University of Eastern Finland)
4. SimNano – Numerical simulation of coating processes for nanocellulosic materials	Niklas Sandler (Åbo Akademi University), Matti Toivakka (Åbo Akademi University), Fredrik Lundell (KTH)
5. Derivatization of cellulose in novel switchable ionic liquid system	Niklas Sandler (Åbo Akademi University), Tapio Salmi (Åbo Akademi University), Jyri-Pekka Mikkola (Umeå University)
6. Renewing Biomedicine with Biopolymers Engineering nanocellulose hydrogel scaffolds for delivery of bioactive cues in soft tissue engineering (BioforBio)	Niklas Sandler (Åbo Akademi University), Stefan Willför (Åbo Akademi University), Lars Wågberg (KTH)

HANKKEEN NIMI	TUENSAAJA
7. SOMAGENO - Potentials of combining somatic embryogenesis and genomic selection in Norway spruce	Leena Paavilainen (LUKE), Tuija Aronen (LUKE), Malin Elfstrand (SLU)
8. Role of lignin Carbohydrate complexes as Key to stable emulsions (ROCK)	Ritva Toivonen (University of Helsinki), Kirsi Mikkonen (University of Helsinki), Martin Lawoko (KTH)
9. Fusion Wood	Paula Eerola (University of Helsinki), Ilkka Kilpeläinen (University of Helsinki), Lars Berglund (KTH)
10. Hierarchical 3D-structured nanocellulose aerogels and networks for use in biomedical applications	Birgitta Bervall-Kåreborn (Luleå University of Technology), Kristiina Oksman (Luleå University of Technology), Henrikki Liimatainen (University of Oulu)
11. Biocatalytic cascades for hemicellulose reassembly ("BIOSEMBL")	Janne Laine (Aalto University), Emma Master (Aalto University), Mats Sandgren (SLU)
12. Production of healthy Norway spruce seeds: host specificity, pathogenicity and infection biology of T. areolata	Peter Högberg (SLU), Åke Olsson (SLU), Juha Kaitera (LUKE)

LIITE 1A: TFV-OHJELMAN VAIHEESSA I POST DOC - VIRKIOIHIN VALITUT HENKILÖT

Sulkeissa olevat luvut koskevat hanketta, johon virka liittyi ja jotka käyvät ilmi liitteestä 1 seuraavalta sivulta.

Haleh Hayatgheibi (1), Wenyang Xu (2), Osmo Mattila (3), Fuaad Panikaveetil Ahamedkutty (4), Pasi Virtanen (5), Yury Brusentsev (6), Jaanika Edesi (7), Danila Morais de Carvalho (8), Jesus Enrique Perea-Buceta (9), Rasoul Esmaeely Neisiany (10), Leena Penttinen (11) ja Ke Zhang (12).

LIITE 2: TFV-OHJELMAN VAIHEESSA II RAHOITUSTA SAANEET HANKKEET

HANKKEEN NIMI	TUENSAAJA
Sawing optimization via deep learning and multi-instrument imaging	Lassi Roininen (LUT), Ozan Öktem (KTH), Andreas Hauptmann (University of Oulu)
Multifunctional, high performance cellulose-based substrates for photovoltaics and optoelectronics	Jaana Vapaavuori (Aalto University), Tiffany Abitbol (RISE), Kati Miettunen (Aalto University)
Bioplastics and wax esters from wood through co-culture of bacteria and yeast	Yvonne Nygård (Chalmers), Suvi Santala (Tampere University)

HANKKEEN NIMI	TUENSAAJA
Development of methods for describing the impact sound insulation in wooden floors	Kirsi Jarnerö (RISE), Andreas Linderholt (Linnaeus University), Valtteri Hongisto (Turku University of Applied Science)
Making the right choice – Impact of genetics on productivity of Norway spruce in a changing climate	Lasse Tarvainen (Göteborgs Universitet), Annikki Mäkelä (University of Helsinki), Curt Almqvist (Skogforsk)
Estimating forest resources and quality-related attributes using automated methods and technologies	Antero Kukko (Finnish Geospatial Research Institute), Johan Holmgren (SLU), Juha Hyypä (Finnish Geospatial Research Institute)
Mixed-forest management diversity to forests and bioeconomy	Saija Huuskonen (LUKE), Urban Nilsson (SLU), Jari Hynynen (LUKE), Emma Holmström (SLU)
Building up wood construction markets with consumer knowledge, industrial and municipal strategies	Ritva Toivonen (University of Helsinki), Anders Roos (SLU), Katja Lähtinen (LUKE)
Managing uncertainty in sustainable forestry	Kyle Eyvindson (LUKE), Karin Öhman (SLU)

LIITE 3: TFV-OHJELMAN VAIHEESSA III RAHOITUSTA SAANEET HANKKEET

HANKKEEN NIMI

TUENSAAJA

Polyestereita puupohjaisista rakennuskivistä

Per-Olof Syrén (Kuninkaallinen teknillinen korkeakoulu),
Agne Swerin (Karlstadin yliopisto),
Laura Tomppo (Itä-Suomen yliopisto)

Hankkeessa syntetisoidaan metsäteollisuudesta peräisin olevasta puupohjaisesta raaka-aineesta uusiutu-
via polyestereitä, joiden ominaisuudet muistuttavat fossiilipohjaisia teollisia polymeerejä. Nämä polyesterit
räätälöidään edelleen vastaamaan sovelluskohtaisia teknisiä vaatimuksia niiden käyttöiän aikana.

Ilmastoneutraalit rakennusmateriaalit – Puupohjaisten materiaalien lisääntyneen käytön edellytykset ja vaikutukset rakennusalalla

Patrik Rohdin (Linköpingin yliopisto),
Sampo Soimakallio (Suomen ympäristökeskus),
Seppo Junnila (Aalto-yliopisto)

Hankkeen tarkoituksena on esittää toteuttamiskelpoinen hiilestä irtautumissuunnitelma eli Suomen
ja Ruotsin ilmastoneutraalin rakentamisen tiekartta, joka perustuu puupohjaisten materiaalien tehokkaa-
seen ja kestävään käyttöön rakennusalalla. Hanke on monitieteinen. Sen laaja lähestymistapa sisältää
useita yhteistyömenetelmiä ja lähestymistapoja, kuten mallintaminen, haastattelut, tilastollinen analyysi
ja taloudellinen analyysi.

HANKKEEN NIMI

TUENSAAJA

Metsäteollisuuden tähteiden kestävä arvonlisäys: prosessien integrointi ja demonstrointi (WoodPro)

Ali Mohammadi (Karlstadin yliopisto),
Narasinha Shurpali (Luke),
Reijo Lappalainen (Itä-Suomen yliopisto)

WoodProssa tutkitaan uusia prosessiketjuja, jotka muuttavat metsäteollisuuden tähteitä korkealaatuisiksi
teollisuuskemikaaleiksi ja maanparannustuotteiksi. WoodPro selvittää, mitkä biojalostamoprosessit
soveltuvat parhaiten metsäteollisuuden tähteiden muuttamiseen 2,3-butaanidioliksi, biopolymeereiksi ja
biohiileksi.

Selvitys selluloosan ja ligniinin välisistä synergiaeduista edistyneille metsäpohjaisille hiilikuiduille

Kerstin Jedvert (RISE),
Diana Bernin (Chalmersin teknillinen korkeakoulu),
Michael Hummel (Aalto-yliopisto)

Hankkeessa keskitytään perustavanlaatuisiin tutkimuskysymyksiin, jotta voisimme ymmärtää, miten
raaka-aineiden vaihtelut vaikuttavat kuituihin ja miten prosessia ja hiilikuituja voidaan optimoida entistä
paremmin. Erityistä huomiota kiinnitetään selluloosan ja ligniinin yhdistämisen aiheuttamien mielenkiin-
toisten synergioiden tutkimiseen.

LIITE 4:
AIESOPIMUS

AIESOPIMUS YHTEISTYÖSTÄ METSÄN- TUTKIMUKSEN ALALLA OSA- PUOLTEN SUOMEN MAA- JA METSÄ- TALOUSMINISTERIÖ JA NÄRINGS- DEPARTMENTET I SVERIGE VÄLILLÄ

1: Osapuolet

Tämä aiesopimus, joka voidaan rinnastaa memorandum of understanding -asiakirjaan, koskee kunkin maan sitä ministeriötä ja departementtia, joka vastaa metsäntutkimuksen alaan liittyvistä kysymyksistä. Nimettyjä osapuolia ovat osapuolet, joiden toimialaan tätä aiesopimusta allekirjoitettaessa kuuluu metsäntutkimukseen liittyvät kysymykset.

2. Tausta

Sekä Suomelle että Ruotsille tunnusomaista ovat isot metsäpinta-alat ja merkittävä metsäteollisuus, ja eurooppalaisesti katsottuna maat ovat johtavia metsävaltioita. Molemissa maissa metsällä ja metsätaloudella on vaikutuksia suureen osaan maiden maaseudusta ja kansantaloudesta.

Sekä Suomi että Ruotsi työskentelevät kunnianhimoisesti kansallisten metsäohjelmiansa parissa, joissa painopiste on kasvavassa biotaloudessa, metsien ja puutuotteiden ilmastohyödyissä, fossiilittomassa yhteiskunnassa sekä metsäsektorin kehittämisessä edelleen laajassa merkityksessä.

Lisääntynyt metsien hyödyntäminen monimutkaistaa myös arviointeja siitä, miten metsävaroja tulisi parhaiten käyttää, jotta se hyödyttäisi koko yhteiskuntaa, ja minkälaisia

uusia metsäteollisuuden tuotteita ja prosesseja olisi tarve kehittää. Tämä itsessään lisää monitieteisen osaamisen ja tutkimuksen tarvetta sekä Suomessa että Ruotsissa.

Lisääntyvä tuleva yhteinen metsätaloudellinen ja metsäteollinen tutkimus on siten ala, jolla Suomella ja Ruotsilla on sekä tarve että edellytyksiä kehittää syvempää yhteistyötä.

3. Tarkoitus

Suomen tasavallan itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden yhteydessä 2017 Ruotsi luovutti virallisen lahjan yhteistyön vahvistamiseksi kahdenvälisen metsäntutkimuksen alalla. Lahja sai nimekseen Tandem Forest Values, tarkoituksenaan Ruotsin ja Suomen yhdessä vaalivan metsän arvoa yhteisen tutkimuksen ja osaamisen kautta.

Viiden vuoden ajan, vuoteen 2022 asti, Tandem Forest Valuesia on kehitetty molemmista maista saadulla julkisella ja yksityisellä rahoituksella, ja se on johtanut toimiviin yhteistyön muotoihin. Toimintaa on arvioitu, ja tämä on osoittanut, että ruotsalais-suomalaisella tutkimusyhteistyöllä on metsäalalla suuri merkitys.

Tämän aiesopimuksen tarkoituksena on osapuolten yhteinen tahtotila kehittää edelleen niitä kokemuksia, joita maat ovat saaneet Tandem Forest Valuesin kautta.

4. Yhteistyön alueet

Tulevina vuosina osapuolet haluavat tällä aiesopimuksella syventää ja kehittää Suomen ja Ruotsin kahdenvälistä tutkimusyhteistyötä metsätalouden ja metsäteollisuuden alalla:

Rohkaisemalla vastuuviranomaisia, laitoksia ja vastaavia kummassakin maassa, metsäntutkimukseen kohdennettujen varojen puitteissa, säännöllisesti tekemään yhteisiä kahdenvälisiä hakuilmoituksia.

Informoimalla toisiaan laadittavista kansallisista metsäntutkimusohjelmista, sekä arvioimalla, mikäli osa toimista voitaisiin toteuttaa kahdenvälisesti paremman vaikuttavuuden saamiseksi. Tarvittaessa toimimalla vastavuoroisesti ratkaistakseen keskeisiä ongelmia, jotka vaikeuttavat laajempaa työtä metsäntutkimuksen alalla suomalaisten ja ruotsalaisten yliopistojen ja laitosten välillä.

5. Erimielisyydet koskien tulkintaa ja soveltamista

Tämä aiesopimus ei ole oikeudellisesti sitova. Osapuolet ratkaisevat mahdolliset erimielisyydet aiesopimuksen tulkintaan tai soveltamiseen liittyen keskustelemalla ja neuvottelemalla.

6. Voimassaoloaika ja irtisanominen

(a): Tämä aiesopimus tulee voimaan sinä päivänä kun molemmat osapuolet ovat sen allekirjoittaneet, ja sopimus on voimassa 5 (viisi) vuotta. Sopimus uusiutuu automaattisesti 5 (viideksi) vuodeksi kerrallaan, elleivät osapuolet keskenään toisin pääätä.

(b): Osapuolet voivat muuttaa tätä aiesopimusta antamalla muutokselle molemminpuolisen kirjallisen suostumuksensa.

(c): Osapuoli voi purkaa tämän aiesopimuksen antamalla asian toiselle osapuolelle kirjallisesti tiedoksi 6 (kuusi) kuukautta etukäteen.

Allekirjoitettu 27 päivänä kesäkuuta 2022 kahtena
suomen- ja ruotsinkielisenä kappaleena,
joiden molempien tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

SUOMEN MAA- JA
METSÄTALOUSMINISTERIÖN PUOLESTA

Antti Kurvinen
Maa- ja metsätalousministeri

NÄRINGSDEPARTMENTET I SVERIGE
PUOLESTA

Anna-Caren Sätherberg
Maatalousministeri

LIITE 5:
SEMINAARIOHJELMA
2017–2022

ALOITUSSEMINAARI

Ajankohta: 26. lokakuuta 2017

Paikka: Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien

Otsikko: **Sverige och Finland tillsammans kring skogens framtida värde**

12.00 **Lounas, Oscars källare**

12.45 **Siirtyminen Plenisaleeniin**

13.00 **Tervetuloa!**

Lisa Sennerby Forsse, puheenjohtaja, KSLA

Seminaarin avaus:

Hänen Majesteettinsa Kuningas Kaarle XVI Kustaa

13.10 **Skogens värde för Finland och Sverige:**

Pohdintoja, Tuula Teeri, uusi toimitusjohtaja, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien.

13.25 **Vilka prioriteringar gör Sverige och Finland i sin nationella skogspolitik?**

Sven-Erik Bucht, Ruotsin maatalousministeri
Jari Leppä, Suomen maa- ja metsätalousministeri

14.05 **Tandem Forest Values** – ett första steg för ett mer omfattande bilateralt samarbete kring skoglig och skogsindustriell forskning.

Chris Heister, Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston puheenjohtaja
Tomas Lundmark, puheenjohtaja, Skogsavdelningen, KSLA

14.25 **Kahvitauko**

14.55 **Hur kan Sverige och Finland förena hållbar skogsskötsel samt nya produkter och processer:**

Mårten Larsson, varatoimitusjohtaja, Skogsindustrierna,
Marie Larsson-Stern, vastuullisuusjohtaja, Skogforsk
Christine Hagström-Näsi, Senior Advisor CLIC Innovation
Lars Berglund, johtaja, Wallenberg Wood Science Center
Johanna Buchert, pääjohtaja, Luonnonvarakeskus (Luke)

15.45 **Sverige och Finland som skogsnationer i en globaliserad värld – utmaningar och möjligheter.**

Pohdintoja, Esko Aho, Suomen entinen pääministeri ja Euroopan metsäinstituutin strateginen neuvonantaja

16.05 **Päätössanat**

VÄLISEMINAARI I

Ajankohta: 17.–18. huhtikuuta 2018

Paikka: Hanasaari

Otsikko: **Finland and Sweden – Forest Friends Forever**

Tiistai

12.00 **Lounas**

13.00 **Avajaispuhe:**

Ministeri Jan-Erik Enestam, puheenjohtaja, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto (Suomi)

Tervetuliaissanat:

Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö, maa- ja metsätalousministeriö

13.30–15.00 **Session 1: Research cooperation between Finland and Sweden**

Moderaattori: Ritva Toivonen, dekaani, Helsingin yliopisto

Tandem Forest Values – State of the Art:

Eva Pettersson, johtaja, Kuninkaallinen metsä- ja maatalousakatemia (KSLA)

Collaboration between RISE and VTT:

Peter Axegård, Vice President Bioekonomi Strategy, RISE
Jussi Manninen, Executive Vice President, VTT

Efinord and Collaboration between SLU and Luke:

Leena Paavilainen, johtaja, Luonnonvarakeskus (Luke)

Development of Key Enabling Technologies for Biobased Products:

Tuula Savola, ohjelmapäällikkö, Business Finland

15.00–15.30 **Kahvitauko**

15.30–17.00 **Session 2: Biorefineries: Investments and Financing**

Moderaattori: Henrik Ehrnrooth, hallituksen puheenjohtaja, Pöyry

The Making of Äänekoski Biorefinery:

Niklas von Weymarn, tutkimusjohtaja, Metsä Fibre

Value Ecosystem for SMEs:

Linda Fröberg-Niemi, Business Development Manager, Smart Chemistry Park

Financing the Future:

Kim Krokfors, Senior Manager, Nordic Investment Bank NIB

MAX IV Laboratory:

Magnus Larsson, Head of Industrial Relations, Lundin yliopisto

Financing the Future:

Kim Krokfors, Senior Manager, Nordic Investment Bank NIB

Future Perspectives for Investments in the Forest

Sector in Finland and Sweden:

Henrik Ehrnrooth, hallituksen puheenjohtaja,
Pöyry

19.00 Päivällinen Hanasaarella

Keskiviikko

9.30 Session 3: Policies

Finnish-Swedish Collaboration in Forest-Related EU Policy-Making:

Jari Leppä, maa- ja metsätalousministeri
Sven-Erik Bucht, maatalousministeri

EU's R&D Policy from the Industrial Point of View:

Johan Elvnert, Managing Director, Forest-based Sector Technology Platform

How to Improve the Legitimacy of Nordic Forestry:

Anders Portin, toiminnanjohtaja, Suomen Metsäyhdistys

Winners and Losers of the Bioeconomy – Philosophical Analysis of Policy-Making:

Matti Häyry, professori, Aalto-yliopisto

11.00 Lounas

12.00 EXCURSIONS

Excursion 1: VTT BIORUUKKI Pilot Centre

Innovation and demonstration platform for bioeconomy and circular economy businesses.

Bioruukki supports business opportunities in fields such as low-carbon energy solutions, efficient biomass refining, new biomass-based products, and recycling and waste utilization.

Kahvitauko laboratoriossa.

Excursion 2: Forest management by Tornator

During forest excursion you will learn about the Forest Biodiversity Programme METSO, gene reserve forest and forest management based on digitalization. Tornator is a leading company specialised in sustainable forest management in Europe.

Kahvitauko leirinuotiolla.

17.00 Saapuminen Helsinki-Vantaan lentoasemalle.

VÄLISEMINAARI II

Ajankohta: 27. marraskuuta 2019

Paikka: Hanasaari

Otsikko: **Pohjolan metsät – yhteen punoutunut biologinen, kulttuurihistoriallinen ja taloudellinen historia**

14.00 Tilaisuuden avaus:

Gunvor Kronman, Hanasaaren toimitusjohtaja

14.10 Ideahistoriallinen vaellus ruotsalaisessa metsässä:

Gunnar Wetterberg, historioitsija ja kirjailija, teoksensa "Träd" pohjalta

15.00 Metsä kirjallisuudessa ja kommentti Wetterbergin alustukseen, lähtökohtana Erik Johan Längmanin työ Ruotsin ja Suomen metsien puolesta:

Eva Haettner Aurelius, emeritaprofessori

15.30 Kahvitauko

16.00 Tandem Forest Values -esittely, versiot 1-2:

Ulrika Jakobsson, tiedeasiantuntija, Suomen Akatemia

16.15 Tandem Forest Valuesin rahoitusta saaneen ValueConnect-hankkeen esittely:

Teppo Hujala, professori, Itä-Suomen yliopisto

16.45 Stora Enson Accelerator-ohjelmaan kuuluvien innovatiivisten metsäalan start up -yritysten esittely:

Marcus Dehlin, Head of Business Alliances, Stora Enso

17.15–17.30 Yhteenvetokeskustelu ja päätössanat

VÄLISEMINAARI III

Ajankohta: 25. lokakuuta 2021

Paikka: Zoom-videoviestintäpalvelu

Otsikko: **Successful Forest Research in Cooperation between Finland and Sweden – Tandem Forest Values, what have we learned?**

14.00 Avajaispuhe

Chris Heister, puheenjohtaja, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto
Thomas Blomqvist, pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri, kansanedustaja, Suomi

14.15 Tandem Forest Values – background:

Eva Pettersson, johtaja, Kuninkaallinen metsä- ja maatalousakatemia

14.20 Evaluation of Tandem Forest Values:

Maria Tunberg, Analysys Mason

14.50 Tauko

15.00 Results from five postdoc projects

1. Thekopsora areolata, a fungal pathogen that challenge Norway spruce seed production:
Åke Olson, Dept. of Forest Mycology and Plant Pathology, SLU

2. Towards greener packaging - simulation of coating processes for nanocellulosic materials:

Fuaad Panikaveetil Ahamed Kutty, Laboratory of Natural Materials Technology, Åbo Akademi

3. Potentials of combining somatic embryogenesis and genomic selection in Norway Spruce:

Jaanika Edesi, Luonnonvarakeskus (Luke)

4. Knowledge on adaptation helping to guarantee resilient future forests:

Katri Kärkkäinen, Luonnonvarakeskus (Luke)

5. Biocatalytic cascades for hemicellulose reassembly:

Emma Master, Biotuotteiden ja biotekniikan laitos, Aalto-yliopisto

16.10 Call Tandem Forest Values III:

Ulrika Jakobsson, Suomen Akatemia
Karin Perhans, Formas

16.20 Loppusanat:

Niklas von Weymarn, Metsä Spring

16.30 Zoom-istunto päättyy

PÄÄTÖSSEMINAARI

Ajankohta: 1. kesäkuuta 2022

Paikka: Hanasaari

Otsikko: **Tandem Forest Values – ensimmäiset viisi vuotta**

13.00 Tervetuliaissanat:

Maria Wetterstrand, moderaattori ja keskustelujen vetäjä

13.10 Tandem Forest Values – mitä olemme oppineet viidessä vuodessa?

Chris Heister, Tandem Forest Values -komitean puheenjohtaja

13.20 Mikä yhdistää ja erottaa ajankohtaista suomalaista ja ruotsalaista metsäntutkimusta?

Karin Perhans, Formas (Ruotsin valtion kestävä kehityksen tutkimusneuvosto), ja Ulrika Jakobsson, Suomen Akatemia, alustavat maidemme tutkimusrahoituksen painotuksista metsäntutkimuksessa. Alustuksia seuraa Perhansin ja Jakobssonin keskustelu Alice Kempen (ruotsalainen Kempe-säätiö) ja Niklas von Weymarn, TJ, innovaatioyhtiö Metsä Spring.

14.15 Kahvitauko

14.45 Ajankohtaista tutkimusyhteistyöstä suomalaisten ja ruotsalaisten yliopistojen ja tutkimuslaitosten välillä – mitkä ovat mahdollisuudet ja haasteet yhteistyön syventämiselle?

Keskustelemassa Juha Hyyppä Geodeettiseltä laitokselta ja erikoistutkija Saija Huuskonen, Luonnonvarakeskus ja TFV:n rahoittaman hankkeen Management of Mixed-forest: Diversity to forests and bioeconomy projektipäällikkö.

15.15 Suomi ja Ruotsi metsävaltioina – onko kaikki sujunut tähän mennessä kuten suunnittelimme?

Keskustelemassa aiemmat metsäasioista vastanneet ministerit Jari Leppä ja Sven-Erik Bucht, jotka osallistuivat Tandem Forest Values -ohjelman perustamiseen.

16.00 Päätöspanat

Anneli Jäätteenmäki, Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston varapuheenjohtaja

KUVALUETTELO

- Sivu 1 Unsplash
Sivut 12, 14–15 Jakke Nikkarinen
Sivu 19 Suomifinland100.fi
Sivu 20 Pexels
Sivu 21 Unsplash
Sivu 23 EFI
Sivu 24 Unsplash
Sivu 28 Pexels
Sivu 30 Magnus Bergström / Knut ja
Alice Wallenbergin säätiö; Kempe-säätiöt
Sivu 31 Ruotsin valtiopäivät; Björn Leijon;
KSLA; Formas
Sivu 37 Jakke Nikkarinen
Sivut 38–39 Hanasaari
Sivut 40–41 Jakke Nikkarinen
Sivu 42 Janne Wikström
Sivu 44 Jakke Nikkarinen
Sivu 48 Elin Vinger Elliot
Sivu 49 Unsplash / Getty Images
Sivu 50 Hanasaari
Sivu 53 Rolf Segerstedt
Sivut 54–55 Johan Fredriksson (CC)
Sivut 56–57 KSLA
Sivu 59 Janne Wikström
Sivu 60 Shutterstock
Sivu 62 Valtioneuvoston kanslia
Sivu 63 Marcus Brunström
Sivut 67–68, 70, 72, 83 Jakke Nikkarinen
Sivut 90–91, 96–97, 102–103, 107, 110
Unsplash / Getty Images
Sivu 111 Pexels
Sivut 112–113 Jakke Nikkarinen
Sivu 118–119, 133 Unsplash
Sivut 138–139 Skogsindustrierna
Sivut 144–145 Unsplash
Sivu 150 Jakke Nikkarinen
Sivu 158 Pexels

Kuvat, kuvitukset ja asettelu on tuotu tähän julkaisuun
Analysys Masonin arvioinnista, joten ne eivät sisälly
alkuperäiseen asiakirjaan.

Suomen juhliessa 100-vuotispäiväänsä itsenäisenä tasavaltana vuonna 2017 yksi Ruotsin virallisista lahjoista oli panostus yhteiseen metsäntutkimukseen. Lahja sai nimekseen Tandem Forest Values, mikä tarkoitti, että maat nostavat yhdessä yhteisen tutkimuksen kautta esille metsien merkityksen. Lahjasta tuli menestys, ja sitä on kehitetty useilla kierroksilla molemmista maista saadulla rahoituksella.

Tandem Forest Valuesin arviointi on osoittanut, että ruotsalais-suomalaisella metsäalan tutkimusyhteistyöllä on merkittävä arvo. Sen seurauksena Ruotsi ja Suomi allekirjoittivat valtioiden välisen aiesopimuksen, joka on ensimmäinen lajissaan.

Kirjassa esitellään lahjan taustoja ja kehitystä sekä siitä kertyneitä kokemuksia. Myös arvioinnin loppupäätelmiä ja neljätoista suositusta sekä aiesopimusta selostetaan ja kommentoidaan. Toivottavasti kirja kannustaa EU:n kahden suurimman metsävaltion välisen metsäntutkimus-yhteistyön lisäämiseen.

SUOMALAIS-RUOTSALAINEN KULTTUURIRAHASTO

ISBN: 978-91-86824-25-9